

**VIEŠOJI ĮSTAIGA RIETAVO VERSLO INFORMACIJOS
CENTRAS**

**METINĖ
VEIKLOS ATASKAITA UŽ
2008 m.**

**Rietavas
2009 04 03**

TURINYS

1.	Bendroji dalis	
1.1.	Įstaigos įregistravimo data	2
1.2.	Trumpas Rietavo verslo informacijos centro veiklos apibūdinimas	2
1.3.	Rietavo verslo informacijos centro dalininkų kapitalo pakitimai	3
1.4.	Gautos lėšos ir jų šaltiniai	3
1.5.	Ilgalaikis turtas	5
1.6.	Išlaidos	6
1.7.	Vidutinis įstaigos sąraše esančių darbuotojų skaičius	7
2.	Su verslo plėtros skatinimu, verslumo ugdymu susijusi veikla	
2.1.	Verslumo savivaldybėje būklė ir tendencijos	8
2.2.	Centro veikla ir įtaka įgyvendinant savivaldybės SVV plėtros programą	11
2.3.	Naujų įmonių ir darbo vietų steigimo savivaldybėje analizė ir Centro įtaka šiam procesui	14
2.4.	Darbas su pradedančiais verslų (naujų įkurtų įmonių skaičius, naujų darbo vietų skaičius, centro įtaka šiam procesui)	15
2.5.	Konkreiti parama verslų plėtojantioms, konkurencingumą didinančioms įmonėms	15
2.6.	Parama į naujas rinkas einančioms, ekonominius ryšius su užsienio šalimis plėtojantioms įmonėms, bendradarbiavimas su Ūkio ministerijos specialiaisiais, komercijos atašė, ambasadomis, LEPA ir kitomis institucijomis	17
2.7.	Bendradarbiavimas su tikslinėmis grupėmis, bendruomenėmis, parama plėtojant amatų	17
2.8.	Mokymų ir konsultacijų teikimo sistema, dalyviai ir jų skaičius, tendencijos	19
2.9.	Kitos centro teikiamos paslaugos, mastas, tendencijos	19
2.10.	Ryšiai su savivaldybe, seniūnijomis, apskrities viršininko administracija, verslo organizacijomis, mokslo institucijomis verslumo skatinimo klausimais, šio bendradarbiavimo formos, priemonės ir rezultatai	20
2.11.	Dalyvavimas savivaldybės Smulkaus verslo skatinimo fondo veikloje, galimybė daryti įtaką nustatant paramos verslui formas ir fondo lėšų panaudojimą, parama verslininkams pasinaudoti šio fondo lėšomis	20
3.	Veikla susijusi su ES struktūrinių ir kitų fondų finansuojamų projektų vykdymu ir jų rezultatai	
3.1.	Projektai, finansavimas, pagrindinės projektų veiklos, rezultatai ir įtaka verslumo skatinimui savivaldybėje	21
4.	Kita veikla	
4.1.	Projektai, finansavimas, pagrindinės projektų veiklos, rezultatai ir įtaka verslumo skatinimui savivaldybėje	22
4.2.	Praėjusio ataskaitinio laikotarpio dalininkų ir centro tarybos narių susirinkimų metu išsakytų pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimas	22
4.3.	Metiniame 2008 m. veiklos plane numatytų priemonių nevykdymo priežastys	23
4.4.	Parengta (sukaupta) dalomoji metodinė medžiaga, sukauptos duomenų bazės verslo atstovams aktualiausiais klausimais	23
4.5.	Vykdytos priemonės ir projektai, kurie nebuvo numatyti metiniame veiklos plane ir jų rezultatai	23
4.6.	Sąmatos vykdymo analizė, pajamų ir išlaidų struktūros pokyčiai	23
5.	Baigiamoji dalis	
5.1.	Ataskaitiniais metais pradėtos teikti naujos paslaugos ir rezultatai	24
5.2.	Atliktos apklausos, paslaugų poreikio tyrimai ir jų rezultatai	24
5.3.	Esamos problemos, pasiūlymai dėl centro veiklos plėtros ir sąlygos, kuriomis tai galima įgyvendinti	25
	PRIEDAS 1	26

1. Bendroji dalis

1.1. Įstaigos įregistravimo data

Rietavo verslo informacijos centras įregistruotas 2002 m. gruodžio 12 d. Įmonės kodas 171675271. Buveinė: Oginskių g. 8, Rietavo sav.

1.2. Trumpas Rietavo verslo informacijos centro veiklos apibūdinimas

Centras savo veiklą vykdo savivaldybei priklausančiose patalpose, kurių bendras plotas – 149 kv. m, naudingas plotas – 118,66 kv. m. (vidutinė rinkos vertė – 36 418,00 Lt.). Patalpos centrui perduotos patikėjimo teise 10 (dešimčiai) metų yra perduotos pagal turto patikėjimo sutartį 2007 02 06. Patalpose yra keturi kabinetai, kompiuterių klasė, kurioje įrengtos 6 darbo vietos, įrengta interneto prieiga bei konferencijų salė, talpinanti 20 žmonių.

Rietavo verslo informacijos centras yra LR Viešųjų įstaigų įstatymo nustatyta tvarka įsteigtas pelno nesiekiantis viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas – tenkinti viešuosius interesus, vykdant visuomenei naudingą veiklą. Įstaigos įstatuose yra apibrėžtos šios **viešosios funkcijos**: rinkti, analizuoti ir teikti informaciją apie Rietavo savivaldybės verslo poreikius; skatinti smulkaus ir vidutinio verslo plėtrą Rietavo savivaldybėje, panaudojant kuo daugiau vietos išteklių.

Šios viešosios funkcijos įstaigai buvo pavestos vykdyti 2005 m. vasario 15 d. Lietuvos Respublikos ūkio ministro įsakymu Nr. 4-73 „Dėl viešųjų paslaugų verslui tinklo įstaigų finansavimo“

Teisės aktai/ dokumentai nusakantys verslo informacijos centro **veiklos principus**:

- “Paslaugų smulkiam ir vidutiniam verslui įstaigų tinklo formavimo, valdymo ir finansavimo pagrindiniai principai”
- “Ūkio ministerijos ir Lietuvos smulkaus ir vidutinio verslo plėtros agentūros funkcijos paslaugų verslui įstaigų tinklo valdymo srityje”
- Lietuvos Respublikos ūkio ministro įsakymas “Ūkio ministerijos programų lėšų projektų veiklai finansuoti, kapitalui formuoti ir subsidijoms administravimo taisyklių patvirtinimo” 2006m. Balandžio 27d. Nr.4-143;
- Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2003 m. vasario 24d. Įsakymas Nr.4-74 “Dėl paslaugų smulkiam ir vidutiniam verslui įstaigų tinklo formavimo, valdymo ir finansavimo pagrindinių principų” ir juo patvirtinti:

Teisės aktai nusakantys viešosios įstaigos veiklos principus:

- Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas
- Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas

Pagrindinis Rietavo verslo informacijos centro (toliau – RVIC) **tikslas** yra rinkti, kaupti informaciją verslo klausimais. Centras teikia informacijos, konsultacijų ir mokymo paslaugas bei praktinę pagalbą smulkaus ir vidutinio verslo subjektams; naujai įsteigtiems verslo subjektams padeda plėtoti veiklą ir prisitaikyti prie kintančių rinkos sąlygų, didinti konkurencingumą ir veiklos veiksmingumą, taip pat skatina verslo subjektus užmegzti tarptautinius bendradarbiavimo kontaktus su kitų šalių verslininkais.

Centro veiklos planavimas ir vertinimas:

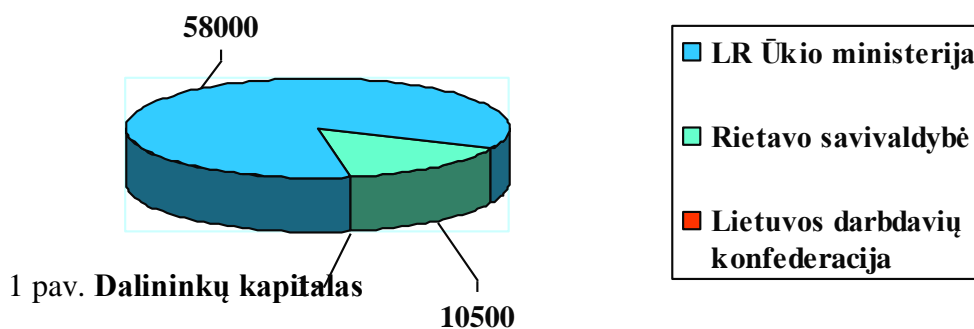
- Centras savo veiklą planuoja ir atsiskaito du kartus į metus centro tarybai, dalininkams;
- Parengta VŠĮ Rietavo verslo informacijos centro 2008 – 2010 metų veiklos strategija;

- Kasmet tvirtinamas dalininkų susitrinkime veiklos planas vykdant „Paslaugų verslui programą“;
- Veiklos planai vykdant atskirus projektus;
- Atliekamas auditas (veiklos ir finansų);
- Organizuojami susitikimai, diskusijos, renginiai (grįžtamasis ryšys).

1.3. Rietavo verslo informacijos centro dalininkų kapitalo pakitimai

Per 2008 m. VšĮ Rietavo verslo informacijos centro (toliau – RVIC) dalininkai nesikeitė ir išliko šie:

- LR Ūkio ministerija, dalininko dalis kapitale 58 000,00 Lt. Atstovas: Rimantas Galvelė - Smulkaus ir vidutinio verslo aplinkos analizės ir projektų skyriaus vyriausiasis specialistas.
- Rietavo savivaldybė, dalininko dalis kapitale 10 500,00 Lt. Atstovas: Antanas Černeckis - Rietavo savivaldybės meras.
- Lietuvos verslo darbdavių konfederacija, dalininko dalis kapitale 1 Lt. Atstovas: Vidas Preikšaitis - Lietuvos verslo darbdavių konfederacija.

Per 2008 metus centras dalyvavo ir vykdė šiuos projektus:

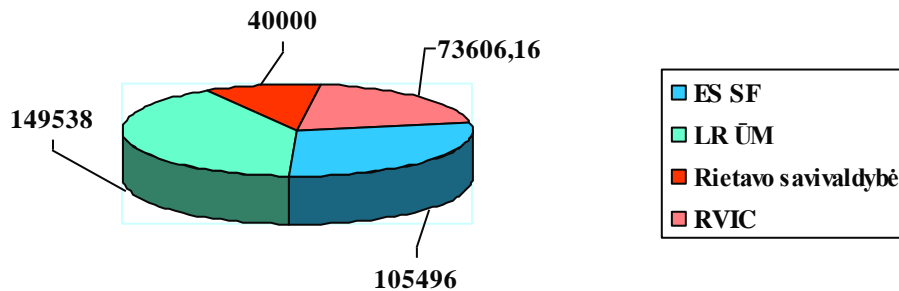
- „*Paslaugų verslui įgyvendinimas Rietavo savivaldybėje*“, finansuojamas iš ūkio ministerijos ir Rietavo savivaldybės.
- „*Rietavo savivaldybės smulkaus ir vidutinio verslo įmonių konkurencingumo didinimas*“, finansuojama ES SF ir Rietavo sav. lėšomis. Šis projektas jau yra baigtas įgyvendinti.
- „*Investuok Rietave*“, finansuojamas iš ūkio ministerijos ir Rietavo savivaldybės.

1.4. Gautos lėšos ir jų šaltiniai

Centro pagrindiniai pajamų šaltiniai yra vykdomi projektai ir teikiamos paslaugos. Žemiau esančioje lentelėje (Lentelė 1) pateikti 2008 m. gautų lėšų šaltiniai bei sumos, o 1 pav. pateiktas jų procentinis pasiskirstymas:

Lentelė 1. Gautų lėšų šaltiniai 2008 m.

Finansavimo šaltinis	Gautos lėšos, Lt.	Projektas	Vykdyto data
Ūkio ministerija	90 000	„Paslaugų verslui įgyvendinimas Rietavo savivaldybėje“	2008 01 01 –
Rietavo savivaldybė	24 478		2008 12 31
ES parama	105 496	„Rietavo savivaldybės smulkaus ir vidutinio verslo įmonių konkurencingumo didinimas“	2007 02 01 –
Rietavo savivaldybė	5 522		2008 03 31
Ūkio ministerija	59 538	Leidiny „Investuok Rietave“	2008 10 16 –
Rietavo savivaldybė	10 000		2008 12 01
Rietavo VIC	9 846		
Rietavo verslo informacijos centro uždirtos lėšos	67 166	Teikiamos paslaugos.	2008 01 01 – 2008 12 31
Iš viso	372 046		

Pav. 2. Pajamų šaltinių pasiskirstymas 2008 m.

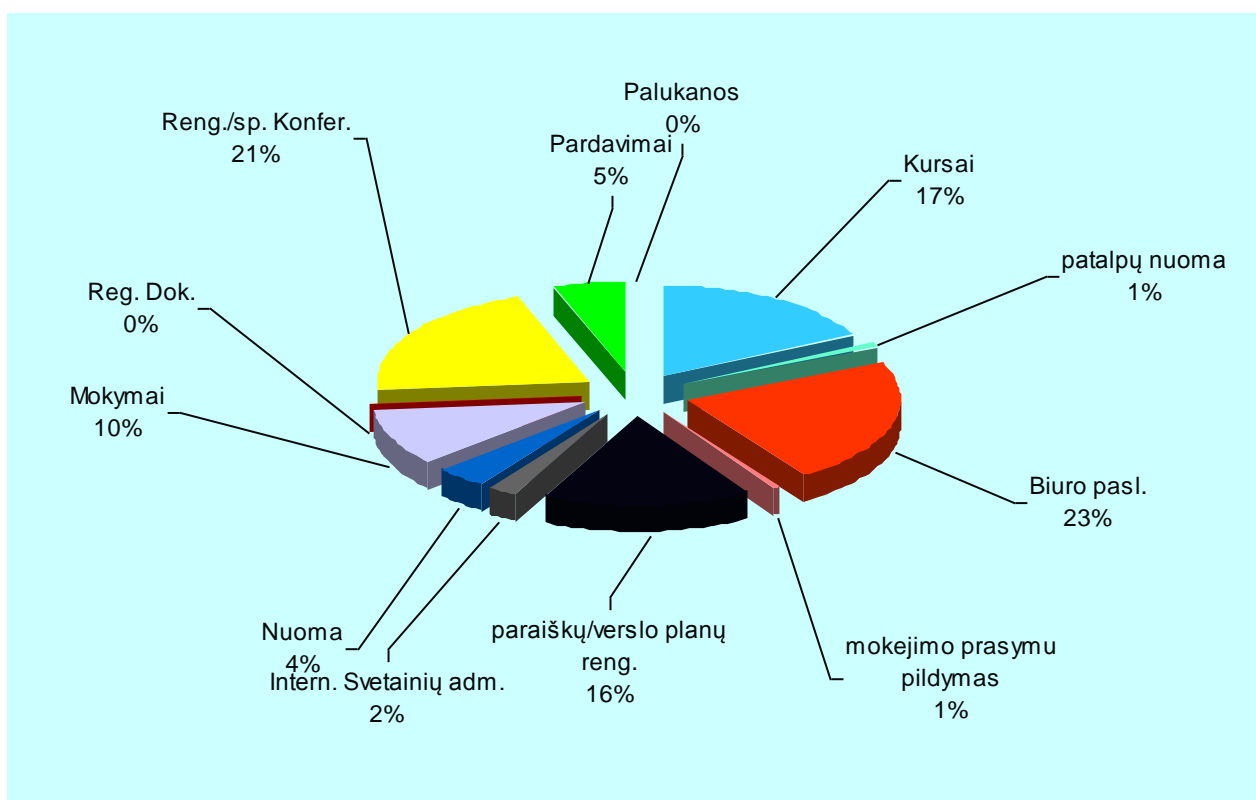
Lentelė 2. Organizacijos pajamų šaltiniai proc.

Šaltinis	2006m.	2007m.	2008m.
Lietuvos Respublikos Ūkio Ministerija	74 proc.	29 proc.	41 proc.
Rietavo savivaldybė	9 proc.	13 proc.	11 proc.
Lietuvos verslo darbdavių konfederacija	0 proc.	0 proc.	0 proc.
Rietavo verslo informacijos centro uždirtamos lėšos	13 proc.	12 proc.	19 proc.
Lietuvos tūkstantmečio direkcija	4 proc.		
ES SF		43 proc.	29 proc.
Lietuvos darbo birža		1 proc.	
Verslininkai		2 proc.	
Viso	100 proc.	100 proc.	100 proc.

Lentelė 3. Rietavo verslo informacijos centro uždirtų lėšų detalizavimas

Nr.	Teikiamos paslaugos	Pajamos per 2006 m. (Lt)	Pajamos per 2007 m. (Lt)	Pajamos per 2008 m. (Lt)
1.	Biuro paslaugos	435,00	6121,96	17 108,66
2.	Anglų kalbos kursai	5110,00	14007,00	5 190,00
3.	Kompiuterinio raštingumo kursai	2640,00	961,00	4 280,00
4.	Buhalterinės apskaitos kursai, mokymai, apskaitos vedimas	4223,00	-	3 870,00
5.	Paraiškų pildymas	2000,00	2260,00	1 000,00
6.	Organizacinės technikos	-	1461,30	2 959,17

	nuoma			
7.	Vertimo paslaugos	-	-	-
8.	Patalpų nuoma	1655,00	4797,12	775,19
9.	Seminariai	1530,00	1520,00	7 950,00
10.	Įmonių įregistravimo. dokumentų parengimas	-	1100,00	200,00
11.	Palūkanos	-	41,71	74,54
12.	Suorganizuoti renginiai (spaudos konferencija ir t.t.)	-	-	16 100,00
13.	Kita (projektinė veikla)	13170,00	8050,00	-
14.	Pardavimai (filmas, metod. medž., reklama)	-	6541,75	4 154,00
15.	Mikrosvetainių administravimas	-	-	1 700,00
16.	Mokėjimo prašymų pildymas	-	-	400,00
17.	Verslo plano rengimas	-	-	11 250,00
IŠ VISO:		30 763,00	48 571,29	77 011,56

Pav. 3. Rietavo verslo informacijos centro uždirtbtų lėšų detalizavimas

1. 5. Ilgalaikis turtas

Centro turima orgtechnika – „Multimedia“ projektorius, skeneris, spausdinimo (nespalvotas), kopijavimo aparatai, faksas, stacionarūs kompiuteriai, fotoaparatas. Visi kompiuteriai turi programinės įrangos „Microsoft Office“ Windows terpėje licenzijas. Konferencijoms naudojamas nešiojamas kompiuteris ir „Multimedia“. Nemaža dalis orgtechnikos, biuro baldų buvo įsigyta tik įkūrus centrą, t.y. 2002 metais.

Vykdamas projektą, finansuojamą iš ES SF pagal sutartį BPD2004 ETPF-3.2.1-04-06/0004 2008 m. ilgalaikio turto suma viso – **109 032,00 Lt**. Materialaus turto likutinė vertė 2008 metų gruodžio 31 dienai 28 535,12 Lt (įsigyta 50 kėdžių, 20 stalų, 2 nešiojami kompiuteriai, projektorius, žinynai. Nuomos būdu įsigytas automobilis). Nematerialaus turto likutinė vertė – 49 101,81 Lt (internetinis portalas, galimybių studija).

1.6. Išlaidos

Rietavo verslo informacijos centras pirkdamas prekes ir paslaugas vadovaujasi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu. Pirkimus atlieka Centro darbuotojai direktorės įsakymais pagal patvirtintas viešųjų pirkimų taisykles.

Per finansinius metus patirtos išlaidos detalizuotai pateiktos 4 lentelėje:

Lentelė 4. **Detalizuotos organizacijos išlaidos 2008 m. pagal finansavimo šaltinius.**

<i>Nr.</i>	<i>Išlaidos</i>	<i>Iš viso</i>	<i>ŪM</i>	<i>Rietavo sav,</i>	<i>LVPA ES SF</i>	<i>Leidiny</i>	<i>VIC</i>
1.	Darbo užmokestis	79265,03	45326,93	16120,26	8 735,71		9 082,13
1.1.	Soc. dr. įmokos, mok. darbd.	24558,78	14042,27	4994,05	2708,79		2813,67
1.2.	Įmokos į gar. fondą	130,22	66,61	25,59	17,50		20,52
2.	Komandiruotės	3896,68	3012,25				884,43
3.	Paslaugos, prekės (vieš. ir reklamos išl.)	73827,20	2023,96		944,00	69384,06	1475,18
4.	Konsultantų paslaugos	101538,50	1500,00		72882,50	10000,00	17156,00
4.1.	Autorinės sutartys	2745,00					2745,00
5.	Atsargos:						
5.1.	Toneriai, patalpų priežiūros reikm., tual. pop.ir t.t.	7437,85	4063,11	252,83			3121,91
5.2.	Literatūra	1978,16	1456,89				521,27
5.3.	Degalai	5884,70	3685,40				2199,30
5.4.	Aut. remontas	2077,59					2077,59
6.	Transportas (nuoma) Lizingas	8288,00	5661,37	1743,34			883,29
7.	Draudimas	1350,34					1350,34
8.	Kanceliarinės prekės	4406,82	1463,77		2943,05		
9.	Kompiuterinės technikos priežiūra	3885,00	1743,21	119,44			2022,35
10.	Paslaugos						
10.1.	Kom. paslaugos, elektra, ryšiai	9609,28	5954,23	1222,23	603,00		1829,82
10.1	Reprezentacinės išlaidos, vanduo	7557,96					7557,96
10.2..	Banko išlaidos	414,91					414,91
11.	Ilgalaikio nemat. turto įsigijimas	22184,00			22184,00		
12.	Ilgalaikio mat. turto įsig.						
13.	Nusidėvėjimas						
13.1	Ilgalaikio nemat. turto amortizacija	18 114,78	1624,32		15949,02		541,44
13.2	Ilgalaikio mat. turto amortizacija	37 093,04	21 876,34	427,06	11352,34		3437,30
	Viso:	416243,84	113500,66	24904,80	138319,91	79384,06	60134,41

Pastebėjimas:

Per 2008 metus VšĮ Rietavo verslo informacijos centras uždirbo 77 011,56 Lt, vykdydamas projektą „Leidiny s „Investuok Rietave“ centras prie šio projekto prisidėjo 9 846,00 Lt. veiklos rezultatas per 2008 metus 7 031,00 Lt.

1.7. Vidutinis įstaigos sąraš e esančių darbuotojų skaičius

Per 2008 metus centre dirbo 5 darbuotojai. Per 2008 metus patirta pagal pagrindinę darbo sutartį 92 483,85 Lt darbo užmokesčio sąnaudų, įskaitant socialinį draudimą ir garantinį fondą, o pagal papildomas 8 700,32 Lt įskaitant socialinį draudimą ir garantinį fondą. Per metus pasikeitė viena buhalterė ir viena vadybininkė.

Pagal pagrindinę darbo sutartį dirbo trys darbuotojai:

- Direktorė;
- Buhalterė konsultantė;
- Vadybininkė konsultantė.

Pagal papildomą darbo sutartį centre prie projekto „**Rietavo savivaldybės smulkaus ir vidutinio verslo įmonių konkurencingumo didinimas**“ finansuojamo iš ES SF per 2008 m dirbo:

- Projekto partnerio Rietavo moterų užimtumo centro (RMUC) atsakingas darbuotojas;
- Projekto buhalteris;

Pagal papildomas terminuotas darbo sutartis dirbo centro dvi darbuotojos: projekto vadovas ir projekto administratorius, darbuotojų skaičių matome 6 lentelėje.

5 lentelė. **Darbuotojų skaičius 2008 m.**

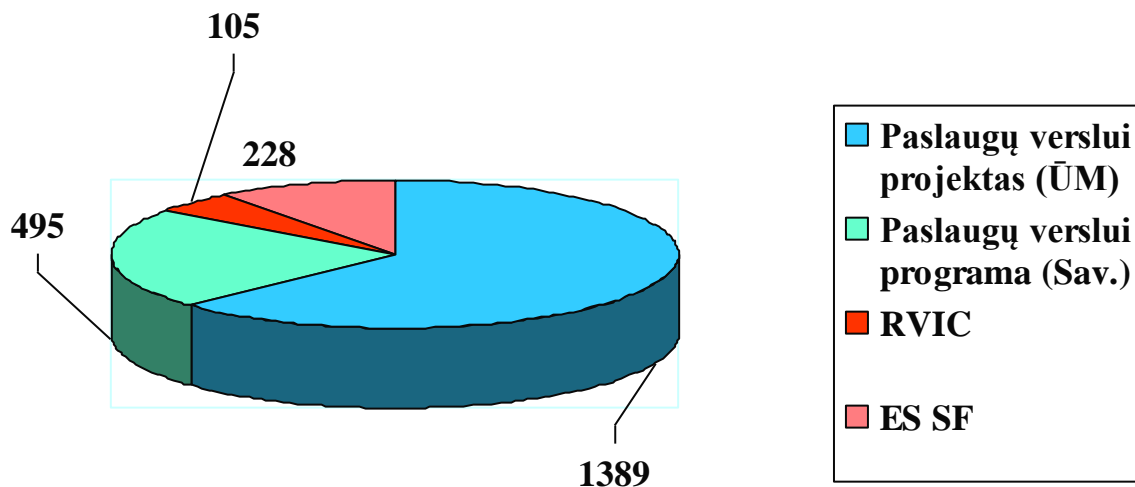
<i>Rietavo verslo informacijos centras</i>	<i>Darbo sutartis</i>	<i>Darbuotojų skaičius</i>
1. Direktorė (priskirta vykdyti projektus, teikti konsultacijas)	<i>Neterminuota</i>	1
1.1 Projekto vadovė	<i>terminuota</i>	
2. Buhalterė -konsultantė		1
3. Verslo vadybininkė – konsultantė (priskirta sekretorės, kasininkės pareigos)	<i>Neterminuota</i>	1
3.1. Projekto administratorius	<i>terminuota</i>	
4. Projekto buhalteris (Įsakymas Nr. P-1, 2008-01-07),		1
5. Projekto partnerio Rietavo moterų užimtumo centro (RMUC) atsakingas darbuotojas (Įsakymas Nr. P-13, 2007-11-06)		1
Bendras įmonės darbuotojų skaičius		5

Per 2008 metus daugiausia darbo laiko buvo skirta projekto „Paslaugų verslui įgyvendinimas Rietavo savivaldybėje“, įvykdyta visa suplanuota projekto veikla. Centro darbuotojų darbo laiko pasiskirstymas pagal Centro vykdomus projektus, kitas Centro vykdomas veiklas matome 6 lentelėje ir 2 paveiksle.

6 lentelė. **Darbuotojų darbo laiko paskirstymas 2008 m.**

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Dirbta pagal programas</i>	<i>Pagal darbo sutartį</i>	<i>Dirbo darbuotojų</i>	<i>Darbo valandos</i>	<i>Darbo dienos</i>
1	ŪM	pagrindinė	3	1389 val.	174
2	SAV			495 val.	62
3	RVIC			105 val.	13

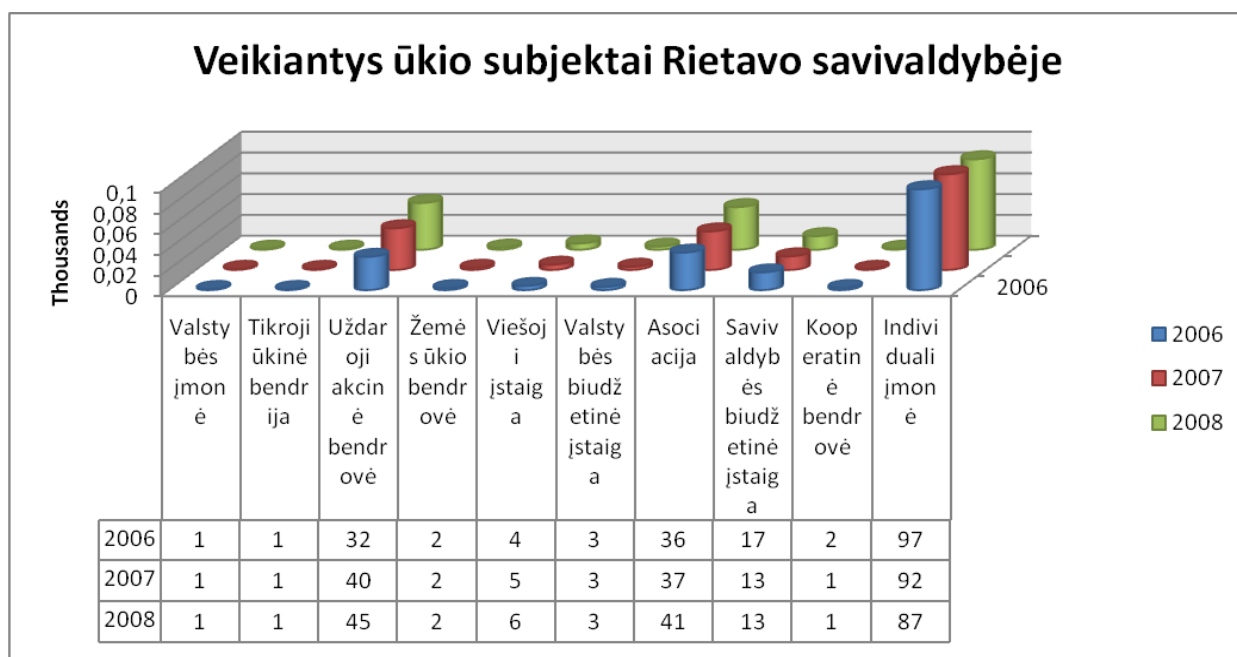
Pav. 4. Bendras darbo laiko pasiskirstymas 2008 m.

2. Su verslo plėtros skatinimu, verslumo ugdymu susijusi veikla

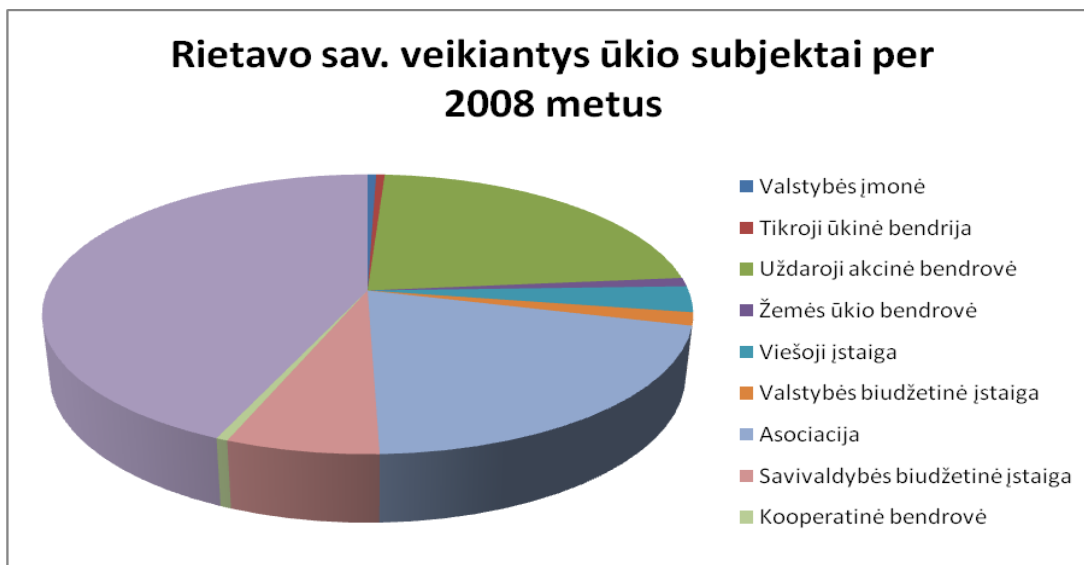
2.1. Verslumo savivaldybėje būklė ir tendencijos

Rietavo savivaldybėje beveik visą vykdomą ūkinę veiklą, su tam tikromis išlygomis, galima būtų vadinti smulkiu ir vidutiniu verslu (SVV), todėl pastarasis yra vienas iš pagrindinių ekonomikos augimo veiksnių, turintis lemiamą poveikį tiek bendrai Lietuvos ūkio raidai, tiek ir Rietavo ekonomikos plėtrai. Rietavo savivaldybėje didelę reikšmę turi ne tik SVV subjektai, bet ir individualia veikla užsiimančios fiziniai asmenys. Šis sektorius yra vienas svarbiausių veiksnių, lemiančių naujų darbo vietų kūrimą, socialinį stabilumą ir gerovės lygio kilimą.

Remiantis Telšių apskrities VMĮ Plungės skyriaus duomenimis, 2008 metų pabaigoje Rietavo savivaldybėje buvo 200 registruotų įmonių: tame skaičiuje 45 uždarnosios akcinės bendrovės, 87 individualios įmonės (Pav. 3 ir Pav. 4).

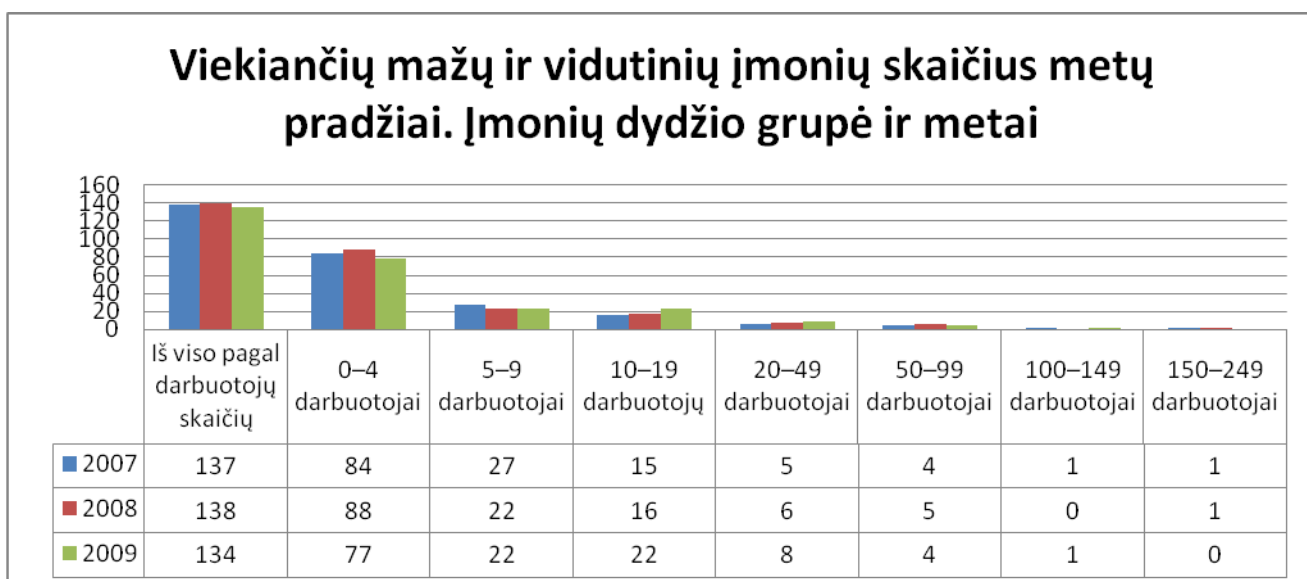
Pav. 5. Veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius metų pradžioje. Požymiai administracinė teritorija, įmonių dydžio grupė ir metai

Pav. 6. 2009 m. sausio mėn. statistikos departamento duomenimis veikiančių ūkio subjektų skaičius pagal ūkio subjektų teises formas

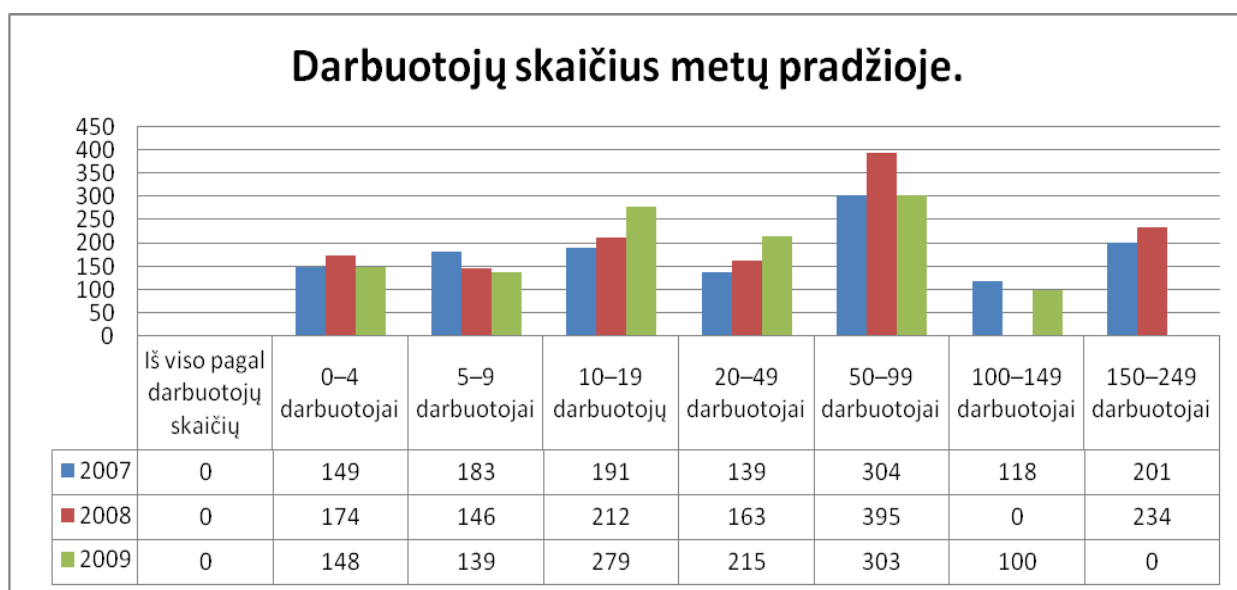
Kalbant apie vyraujančias ūkio subjektų teises formas galima pasakyti, kad bendra tendencija lieka nepakitusi ir Rietavo savivaldybėje vyrauja individualios įmonės (žr. 4 pav.), tačiau pažvelgus į metinius pokyčius galima pastebėti, kad kasmet individualių įmonių mažėja (nuo 2006 iki 2008 metų jų sumažėjo nuo 97 iki 87 vienetų), o uždaryjū akcinių bendrovių daugėja (nuo 2006 iki 2008 metų jų padaugėjo nuo 32 iki 45 vienetų). Manome, kad šių pokyčių pagrindinės priežastys – padidėjusi verslo rizika, finansavimo galimybės ES SF teikiamos galimybės, kuriomis siekiant pasinaudoti nenorima rizikuoti savo asmeniniu turtu.

Kita teigiama tendencija – didėjantis asociacijų ir viešųjų įstaigų skaičius. Šios organizacijos, nors ir vykdo pelno nesiekiančią veiklą, yra labai svarbios sukuriant darbo vietas ir kuriant geresnę socialinę, ekonominę, kultūrinę aplinką Rietavo savivaldybėje, gerinant infrastruktūrą ir pritraukiant ES paramą tiek į miestą, tiek ir į kaimiškas vietas. Per vienerius metus asociacijų skaičius išaugo nuo 37 iki 41, kas byloja, kad savivaldybėje yra palanki aplinka jų veiklai vystytis. Šioje srityje verta paminėti savivaldybės, Rietavo verslo informacijos centro ir VVG “Pajūrio iniciatyvos” finansinę, teisinę bei techninę paramą, skiriamą kaimo bendruomenių organizacijoms.

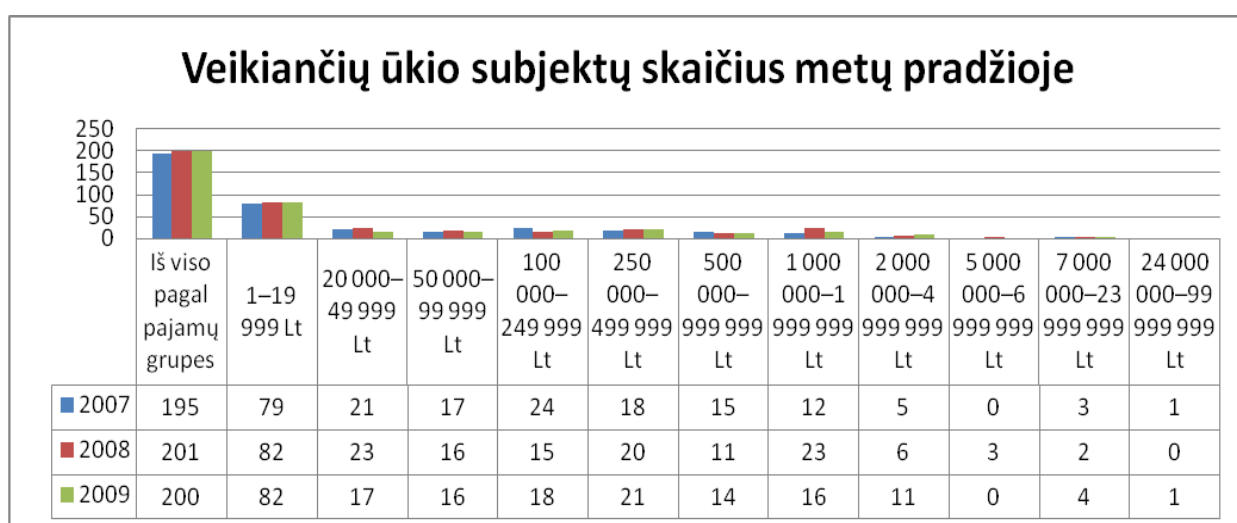

Pav. 7. Veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius 2009 m. sausio 01 d.

Remiantis statistikos departamento 2009 metų sausio mėnesio duomenimis Rietavo savivaldybėje 2008 metais veikė 200 ūkio subjektai, 2007 metais veikė 201 ūkio subjektas, o 2006 metais - 195. Rietavo savivaldybėje vyrauja mikro ir smulkios įmonės (žr. 5 pav.). Rietavo savivaldybėje net 74 proc. MVĮ sudaro mikro-įmonės, kuriose dirba ne daugiau kaip 10 darbuotojų, dauguma jų įsikūrę kaimo vietovėse. 2008 metais išaugo nuo 10 iki 19 ir nuo 20 iki 49 darbuotojų turinčių veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius kaip pavaizduota Pav. 6. Tai byloja apie gerėjančią verslo aplinką savivaldybėje, taip pat apie besikeičiantį gyventojų požiūrį į nuosavą verslą. Daugiau nei 50 darbuotojų turinčių įmonių skaičius nuo 2006 m. iki 2008 m. keičiasi nežymiai: iki 100 darbuotojų turinčių įmonių 2006 m. metais buvo 4, 2007 m. – 5, o 2008 metais vėl viena sumažėjo. Nuo 100 iki 149 darbuotojų turinčių įmonių 2006 m. ir 2008 m. buvo viena, 2007 m. įmonė veiklos nevykdė, iki 2008 m. veikė tik viena stambiausia (turinti virš 150 darbuotojų) įmonė.

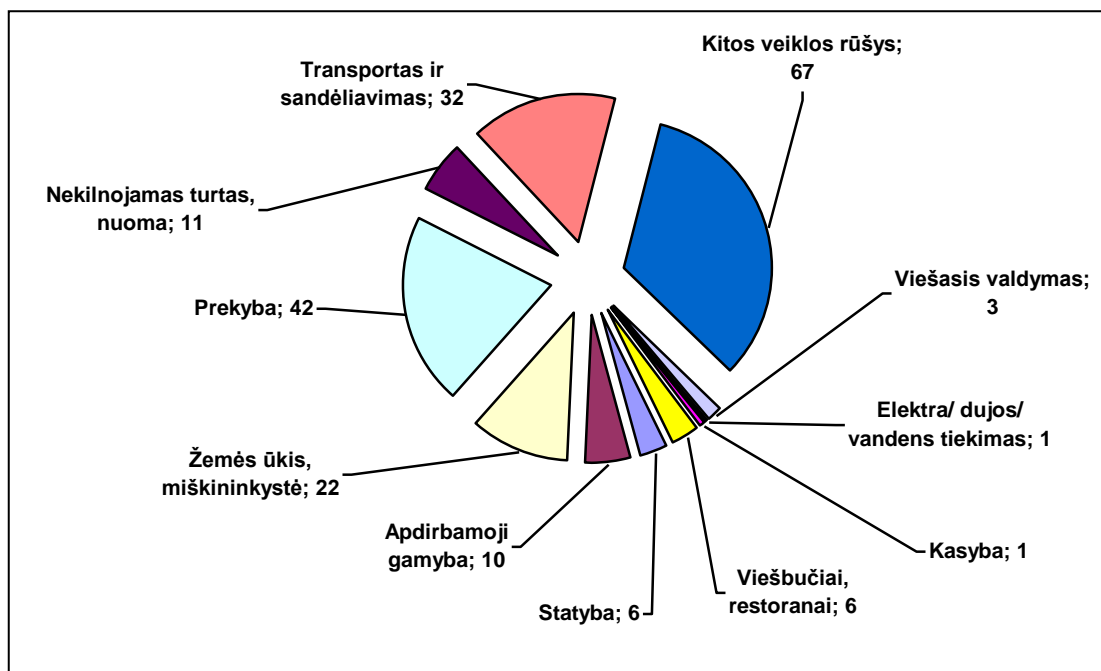
Pav. 8. Darbuotojų skaičius metų pradžioje . Požymiai: administracinė teritorija, įmonių dydžio grupė ir metai

Pav. 9. Veikiančių ūkio subjektų skaičius metų pabaigoje . Požymiai: administracinė teritorija, pajamų grupė ir metai

Palyginus su ankstesniais metais žymių pakitimų ūkio subjektų pasiskirstyme pagal ekonomines veiklos rūšis nepastebima (žr. 7 pav.).

Dėl patogios transporto infrastruktūros bei gausaus tranzitinio transporto srauto, Rietavo savivaldybės ūkio struktūra išsiskiria gana didele prekybos (42, t.y. 20,9%) ir transporto bei sandėliavimo ūkio (32, t.y. 15,9%) subjektų dalimi. Tarp vyraujančių veiklos sričių taip pat yra žemės ūkis ir miškininkystė (22 ūkio subjektai, t.y. 10,9%) (Paveikslas 8). Nors šios rinkos dalys Rietavo savivaldybėje yra pakankamai užpildytos, kiekvienais metais įregistruojama po kelias naujas įmones.

Pav. 10. Veikiančių ūkio subjektų skaičius pagal pagrindines ekonominės veiklos rūšies grupes (2008 m. sausio mėn. statistikos departamento duomenimis)

2.2. Centro veikla ir įtaka įgyvendinant savivaldybės SVV plėtros programą

Centro veikla 2008 metais, kaip ir ankstesniais metais, buvo organizuota taip, kad būtų siekiama Rietavo savivaldybės strateginės plėtros tikslų ir uždavinių įgyvendinimo. Savivaldybės strateginiame plėtros plane yra iškeltas prioritetas „Verslo ir investicijų skatinimas, subalansuota žemės ūkio ir kaimo plėtra“, kurio siekiama per šiuos tikslus ir uždavinius, prie kurių įgyvendinimo žymia dalimi prisideda ir Rietavo verslo informacijos centras:

Parengta „Rietavo verslo informacijos centro 2008 – 2010 m. veiklos strategija“, kuri patvirtinta 2008 08 14 jungtinio dalininkų susirinkimo metu. Joje pateikta:

- Verslo aplinkos analizė makro lygiu.
- Verslo aplinkos analizė Rietavo savivaldybės lygiu.
- Esamų ir galimų pritraukti išteklių analizė, įvertinant žmonių, finansinius ir materialiuosius išteklius.
- Organizacijos vidaus SWOT.
- Suformuluota Rietavo verslo informacijos centro vizija, misija ir uždaviniai.

1 Tikslas: Sustiprinti smulkaus ir vidutinio verslo konkurencingumą ir veiklos internacionalizaciją

Uždaviniai:

- 1.1. Padidinti ūkio subjektų konkurencingumą.
- 1.2. Formuoti regioninių turizmo ir rekreacijos produktų kompleksą.
- 1.3. Skatinti investicijas į vietines ūkio šakas.
- 1.4. Skatinti vietos įmonių eksportą.

2 Tikslas: Pagerinti bendradarbiavimą tarp verslo ir mokslo institucijų.

Uždaviniai:

- 2.1. Skatinti studijų turinio pritaikymą vietos ekonomikos poreikiams.
- 2.2. Sudaryti sąlygas verslo įmonėms rasti reikalingus specialistus.
- 2.3. Skatinti mokslinės veiklos rezultatų panaudojimą vietos įmonėse.

3 Tikslas: Suformuoti verslumo kultūrą.

Uždaviniai:

- 3.1. Diegti atsakingo verslo principus.
- 3.2. Skatinti ir ugdyti gyventojų verslumą.
- 3.3. Skatinti verslininkus vienijančių organizacijų veiklos plėtrą.

4 Tikslas. Padidinti savivaldybės žinomumą šalyje ir užsienyje.

Uždaviniai:

- 4.1. Formuoti savivaldybės įvaizdį šalyje ir užsienyje.
- 4.2. Užtikrinti lengvą kokybiškos informacijos prieinamumą.
- 4.3. Vykdyti savivaldybės turizmo produktų rinkodarą.

Siekiant šių uždavinių įgyvendinimo Rietavo verslo informacijos centro direktorė aktyviai dalyvauja komisijoje, atsakingoje už SVV rėmimo fondo paskirstymą, Plungės darbo biržos Vietinių užimtumo programos atrankos komisijoje. Centras imasi aktyvios veiklos informuodamas verslininkus apie galimybes pasinaudoti šia parama, kurios dėka asmenys turi galimybę tobulinti asmeninius įgūdžius, įgyti naujas žinias, steigti bei tobulinti darbo vietas. Vykdydamas projektinę veiklą, Centras užtikrina, kad egzistuočių verslo informacijos teikimo, konsultavimo sistema. Ypač didelis dėmesys skiriamas mokymų, informacinių renginių metu, geros patirties sklaidos būdu skleisti verslumo idėjas jaunimo ir moterų tarpe. Centras glaudžiai bendradarbiauja su VVG „Pajūrio iniciatyvos“ skatinant kaimo bendruomenės aktyviai naudotis ES ir nacionaline parama, suteikiant su tuo susijusią techninę pagalbą bei paslaugas.

Buvo vykdomas projektas „**Paslaugų verslui įgyvendinimas Rietavo savivaldybėje**“ (vykdymo trukmė 2008 01 01 – 2008 12 31) buvo orientuotas į verslo pradžią besidominčius asmenis, naujai įsisteigusias įmones, jaunimo ir moterų verslumo ugdymą; dalinai ir į anksčiau įsisteigusių įmonių kompetencijos stiprinimą. Projekto įgyvendinimui buvo skirta iš LR Ūkio ministerijos 90 000 Lt.

Vykdamas projektą „Paslaugų verslui įgyvendinimas Rietavo savivaldybėje“ buvo siekiama šių tikslų:

- Padėti jau veikiančioms įmonėms plėtoti savo veiklą;
- Padėti įmonėms užmegzti kontaktus su potencialiais verslo partneriais;
- Didinti įmonių veiklos efektyvumą;
- Kelti verslininkų kvalifikaciją verslo planavimo ir valdymo srityje;
- Padidinti veikiančių įmonių skaičių.

Vykdamas šį projektą:

- suorganizuoti **14 informacinių sklaidos renginių** verslams, tikslinėms grupėms, bendradarbiavimo galimybių paieškai;
- surengti **8 „Verslo pusryčių“** susitikimai su verslininkais, kaimo bendruomenėmis, moterų užimtumo centro narėmis. Aptartos verslo finansavimo, bendradarbiavimo, infrastruktūros gerinimo ir kiti klausimai;
- suorganizuoti **8 mokymai skirti verslo pradžiai**, verslumo ugdymui, jaunimo skatinimui ir **8 mokymų seminarai jau plėtojantiems verslą**, jo stiprinimo, finansavimo galimybių, projektų valdymo, viešųjų pirkimų klausimais;
- per 2008 m. buvo suteikta **297 val. konsultacijų** verslo pradžios, plėtros, finansavimo galimybių, ir kitais klausimais;

Projekto metu toliau buvo pildoma ir tobulinama Centro verslininkų, amatininkų ir kitų kontaktų **duomenų bazė**, atliktas verslininkų pasitenkinimo Centro paslaugomis ir naujų poreikių tyrimas, kurio metu išsiaiškinta, kad verslininkus labiausiai domina konsultacijų paslaugos, mokymai ir seminarai, kurie yra ypač naudingi kuriant ir plėtojant verslą. Aktualios naujienos pateikiamos Centro internetinėje svetainėje www.rietaovic.lt, siunčiamos elektroniniu paštu.

Lentelė 7. Pagrindinių projekto veiklų įgyvendinimo 2006-2008 m. palyginimas.

Eil. Nr.	Paslaugos pavadinimas	2006 m.	2007 m.	2008 m.	
				Suplanuota	Suteiktos paslaugos
1.	Paklausimai:				
1.1.	Skaičius	2340	2313	1500	2600
1.2.	Valandos	222	152,15	150	300
2.	Renginiai:				
2.1.	Skaičius	16	14	18	26
2.2.	Valandų skaičius	115	198	101	419
2.3.	Dalyvių skaičius	592	341	160	508
3.	Konsultacijos:				
3.1.	Valandos	297,47	291	150	321
3.2.	Dalyvių skaičius	233	284	200	333
4.	Mokymai:				
4.1.	Vienetai	14	15	14	16
4.2.	Valandų skaičius	396	237	101	116
4.3.	Dalyvių skaičius	190	229	222	210
5.	Internetinės svetainės administravimas				
5.1.	Veikianti svetainė (vnt.)	-	1	1	1
5.2.	Lankytojų skaičius	-	286	5000	20315
5.3.	Unikalių prisijungimų skaičius	-	108	5000	18462

Palyginus su 2006 ir 2007 metais atsakyta į didesnę paklausimų skaičių (2006 m. – 2340 paklausimų, 2007 m. – 2313 paklausimų, 2008 m. – **2600 paklausimų 350 žmonių**). Per 2008 metus įvyko **26** informacinės sklaidos renginiai, kuriuose dalyvavo **508** asmenys, 2007 m. – 14 (341 dalyviai), 2006 – 16 (592 dalyviai).

Per 2008 metus suteikta **321 valanda konsultacijų 333 žmonėms**, 2007 metais – 291 val. (284 asmenys), 2006 metais – 297,47 valandos konsultacijų 233 asmenims.

Pravesta **16 mokymų** pradedantiesiems ir pažengusiems, juose sudalyvavo **210 asmenų**, 2007 metais buvo pravesta 15 mokymų (229 asmenys), 2006 metais – 14 mokymų (190 dalyvių).

Internetinė svetainė pilnus metus veikia tik 2008 m., tačiau sulaukta net keturis kartus didesnio lankytojų skaičiaus nei buvo planuota. Buvo laukiama 5000 prisijungimų, o per metus jų buvo **20 315 (18462 unikalūs prisijungimai)**.

Lentelė 8. Pagrindinių projekto veiklų įgyvendinimo 2006-2008 m. palyginimas.

Įgyvendintas projektas „Investuok Rietave“. Skatinami noro pritraukti investicijas į Rietavo savivaldybę, parengėme šį informacinį leidinį „Investuok Rietave“, kuriame stengėmės kuo išsamiau pristatyti investavimo galimybes Rietavo savivaldybės teritorijoje: pateikti verslui aktualios infrastruktūros ypatumus, ekonominę ir kultūrinę situaciją regione, detalizuoti investicijų laukiančius objektus.

Šį projektą turėjome įgyvendinti labai per trumpą laiką (beveik per vieną mėnesį), dėl to, kad užsitęsė sutarčių pasirašymas. Todėl informacijos, objektų vaizdinei medžiagai surinkti

turėjome tik vieną savaitę. Vykdam šį projektą sulaukėme pagalbos iš seniūnų bei kitų administracijos darbuotojų.

Tikimės, jog šis leidinys paskatins potencialių investuotojų susidomėjimą Rietavu, galimybėmis užmegzti partnerystę su jau veikiančiomis įmonėmis ir organizacijomis ar pradėti naują verslą, pasinaudojant praėjusio ekonominio laikotarpio "palikimu".

Leidiny „**Investuok Rietave**“ parengtas ir išleistas gavus finansinę paramą iš Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijos Specialiosios ekonomikos augimo ir konkurencingumo didinimo programos, Rietavo savivaldybės, UAB Plungės Lagūna, UAB Kauno šilas, R. Židicko IĮ, UAB Invega, ŽŪ paskolų garantas, UAB USconsulting.

Leidiny išplatintas verslo įmonėms, Lietuvos ir užsienio organizacijos, kurioms aktualus investavimo klausimas, elektroninė leidinio versija patalpinta VŠĮ Rietavo verslo informacijos centro (www.rietavovic.lt), Rietavo savivaldybės (www.rietavas.lt), Telšių apskrities viršininko administracijos (www.telsiai.aps.lt) ir Lietuvos inovacijų centro (www.lic.lt) internetinėse svetainėse.

2.3. Naujų įmonių ir darbo vietų steigimo savivaldybėje analizė ir Centro įtaka šiam procesui

Remiantis Valstybinės mokesčių inspekcijos Plungės skyriaus duomenimis 2008 ir 2006 metais įregistruotas įmonių skaičius pagal teises formas pateiktas 7 lentelėje.

Lentelė 8. Įregistruotų naujų įmonių palyginimas 2006 - 2008 m.

Metai	UAB	kooper atyvas	Profsą jungos	Ind.įmon ės	Bendrijo s	Asociacijo s	Kluba i	Indiv. Veikl a	Verslo liudijim ai
2008	5	1	1	-	-	5	-	54	424
2007	7			6	2	4	1	41	702
2006	3			-	-	2	-	22	654

Palyginus 2008 m. su 2006 metų duomenis *pastebimas ekonominės veiklos suaktyvėjimas*. Išaugo asmenų, pradėjusių vykdyti ekonominę veiklą su individualios veiklos pažyma (nuo 22 iki 54 asmenų) 2008 m. ženkliai sumažėjo asmenų dirbančių su verslo liudijimais (nuo 654 iki 424 asmenų). Paskutiniaisiais metais populiarėja įsteigusios naujas uždarąsias akcines bendroves (nuo 3 iki 5 įmonių) ir asociacijas (nuo 2 iki 5 organizacijų). Atitinkamai išaugo naujų darbo vietų skaičius, gerėja gyventojų ekonominė padėtis.

Darbo biržos duomenimis per 2008 metus Rietavo savivaldybėje užregistruoti 189 bedarbiai yra mažiau nei praėjusiais metais (žr. 8 lentelę). Manome, kad Rietavo savivaldybės verslo subjektai dėl patogios geografinės padėties per 2008 m. nepajautė finansų krizės, pasak darbo biržos darbuotojų bedarbiai masiškai pradėjo registruotis metų pabaigoje ir 2009 m. pradžioje, tuomet smarkiau ir išaugo nedarbo lygio procentinis rodiklis.

Lentelė 9. Rietavo savivaldybėje registruotų bedarbių skaičius 2006-2008 m. (darbo biržos duomenimis)

Metai	Darbingo amžiaus gyventojai	Bedarbių skaičius	Vyrų	Moterų	Jaunimo iki 25	Nedarbo lygis proc.
2008	6071	189	132	173	43	5,5 proc.
2007	6038	228	88	140	26	4,5 proc.
2006	5957	305	132	119	22	3,2 proc.

Galime teigti jog prie užimtumo prisidėjo ir verslo informacijos centro darbuotojai, kadangi 2008 m. metais jautėsi didelis susidomėjimas verslo informacijos centro teikiamomis paslaugomis. Centro darbuotojai, aktyviai teikė paslaugas dirbdami su verslą pradedančiais

asmenimis, parengė paraiškas verslo subjektams, kaimo bendruomenėms kitoms įstaigoms, organizacijoms, teikė konsultacijas, ruošė įstaigų registracijos dokumentus. To pasekoje į savivaldybę per bendruomenes ir kitas institucijas buvo pritraukta arti 2 mln. litų.

Kaimų bendruomenėms rengiant projektus ir gaunant finansavimą iš įvairių šaltinių, Centras pataria projektų vykdytojams, kaip šios lėšos gali būti efektyviau panaudojamos. Tokiu būdu nemažas kaimo gyventojų skaičius yra raginamas išsiimti verslo liudijimą ar individualios veiklos pažymą ir teikti legalias, mokamas paslaugas.

Suaktyvėjo Rietavo verslios moterys, kurios jau yra susibūrusios į moters užimtumo centrą. Centras organizavo dalyvavimą parodose, konsultacijas apie organizacijos stiprinimą, apie savęs įprasminimą, marketingo naudą ir t.t. Vyko keli susitikimai su vietos valdžia, meru, kurių metu moterys turėjo galimybę prisistatyti kaip verslininkės, amatininkės. Turėjo galimybę betarpiškai pasidalinti įspūdžiais iš Litexpo parodos.

2.4. Darbas su pradedančiaisiais verslą (naujų įkurtų įmonių skaičius, naujų darbo vietų skaičius, centro įtaka šiam procesui)

Remiantis Telšių apskrities Valstybinės mokesčių inspekcijos Plungės skyriaus duomenimis 2008 metais įregistruota:

- UAB- 5
- Asociacija – 5
- Kooperatyvas - 1
- Profsąjunga - 1
- Individualios veiklos pažymos - 54
- Verslo liudijimai – 424

Centro renginiai pagal paslaugų verslui projektą buvo reklamuojami vietos spaudoje, internetinėje svetainėje, platinant informaciją trumposiomis žinutėmis, elektroniniu paštu. Tokiu būdu net ir neaktyvios įmonės turėjo galimybę ateiti, įgyti žinių, gauti informacijos.

Projekto metu teiktos konsultacijos asmenims, ketinantiems pradėti verslą. Rengti seminarai, mokymai verslo pradžios klausimais, teiktos konsultacijos bendruomenėms, pagalba ruošiant ir vykdant projektus. Moterų užimtumo centrui organizuojami specialūs seminarai, konsultacijos, sukurta mikro svetainė. Teiktos konsultacijos jaunimo organizacijoms, neformalioms grupėms teiktos projektų rašymo, valdymo klausimais, ieškota bendradarbiavimo su verslo įmonėmis ir savivaldybe galimybių. Jaunimui suteikta pagalba rašant projektą „Veiklus jaunimas“ programai. Pateiktai paraiškai buvo skirtas finansavimas. Dėl paraiškų rengimo kreipėsi kaimo bendruomenės ir kitos organizacijos – iš viso septynios, kurioms centras parengė projektus, kurie vėliau gavo finansavimą. Dėl verslo planų rengimo kreipėsi 13 fizinių asmenų, norinčių pradėti verslą.

Konsultacijos teiktos verslą jau plėtojančios ir stiprinančioms įmonėms finansavimo galimybių, buhalterinės apskaitos, darbų saugos klausimais. Suorganizuotos keturios išvykos į parodas, kurių metu amatininkai ieškojo galimybių aktyviau užsiimti verslu, rasti galimų partnerių ir klientų.

Per 2008 metus Verslo centras atsakė į 2600 paklausimų verslo, finansavimo, organizuojamų renginių, seminarų, mokymų ir kitais klausimais. Organizuoti Vietos veiklos grupių susitikimai, kurių metu jos galėjo pasidalinti patirtimi, taip siekiant užtikrinti efektyvią organizacijų veiklą.

2.5. Konkreti parama verslą plėtojančioms, konkurencingumą didinančioms įmonėms

Nusakant įmonių esamą padėtį ir potencialą plėstis analizuojant jų turimus žmoniškuosius, finansinius, techninius, technologinius ir finansinius išteklius Centras visus

metus SVV subjektams plėtojantiems verslą teikė **informaciją, konsultavimo ir mokymo paslaugas** lengvatinėmis sąlygomis įvairiomis verslo organizavimo ir plėtojimo temomis: įmonės steigimo, verslo planų rengimo, darbo teisės, rinkodaros ir rinkotyras, finansinės ir buhalterinės apskaitos, mokesčių ir kt. Nemokamą informaciją apie smulkaus ir vidutinio verslo įstatymo numatytas paramos verslui formas: mokestines paskolas ir mokesčių lengvatas, finansinę paramą.

Finansinei paramai priskiriamas **savivaldybės smulkaus ir vidutinio verslo skatinimo fondas**. Skatinamos veiklos rūšis nustato pati savivaldybė, atsižvelgdama į regiono specifiką. Pagrindinės skatinamos veiklos – gamyba ir paslaugų teikimas. Pagrindinės lėšų panaudojimo kryptys 2008 metais buvo numatytos tokios pačios, kaip ir ankstesniais metais, ypatingą dėmesį skiriant verslo plėtrą skatinančioms priemonėms – konferencijų, mugių organizavimui, verslininkų išvykoms verslo misijų tikslais, informacijos apie verslą sklaidai.

Prie konkrečios paramos galima priskirti ir Centro įvykdytą projektą – išleistą leidinį „**Investuok Rietave**“, kuris buvo finansuotas iš SVV plėtros skatinimo strategijos įgyvendinimo specialiosios programos. Išplatintas Lietuvos ir užsienio įmonėms ir organizacijoms, patalpintas Telšių apskrities viršininko administracijos, Lietuvos inovacijų centro, Rietavo savivaldybės bei Rietavo verslo informacijos centro internetinėse svetainėse (www.telsiai.aps.lt, www.lic.lt, www.rietavas.lt, www.rietavovic.lt).

Projekto „**Paslaugų verslui įgyvendinimas Rietavo savivaldybėje**“ metu organizuoti informaciniai sklaidos, bendradarbiavimo renginiai, mokymai ir konsultacijos sudarė puikią galimybę verslininkams sužinoti galimybes verslo plėtrai ir jomis pasinaudoti.

Trys įmonės buvo paskatintos dalyvauti Darbo biržos **Vietinio užimtumo programoje**, jų parengti projektai gavo finansavimą, sukūrė naujų darbo vietų.

Individualūs **amatininkai buvo paskatinti tiekti regioninius produktus prekybai** mieste, paskatintas amatininkų bendradarbiavimas kuriant produktų pridėtinę vertę; viena moteris, amatininkų darbų parduotuvės savininkė, Centro paskatinimo ir tarpininkavimo dėka planuoja išplėsti verslą ir įkurti parduotuvę Tauragėje.

Į Rietavo verslo informacijos centrą **kreiptasi dėl 21 verslo plano**, 8 – veikiančios įmonės. Atlikus galimybių ir grėsmių įvertinimą pasirinkta rašyti 4 verslo planus. Deja, dėl sunkios ekonominės situacijos dviems įmonėms bankai atsisakė suteikti paskolas. Viena įmonė nespėjo laiku pateikti dokumentų, taigi verslo planas parašytas vienai įmonei, kuri pateikė paraišką Nacionalinei mokėjimo agentūrai pagal kaimo plėtros 2007 – 2013 m. programą „Parama verslo kūrimui ir plėtrai“, kuri sėkmingai praėjo administravimo vertinimą.

Padidėjo besikreipiančių į centrą įmonių, norinčių pagerinti savo įmonės marketingą, formuoti įmonės įvaizdį, plėsti paslaugų įvairovę ir skaičių. Centro pagalba **10 verslo subjektų susikūrė savo interneto svetainės** ir jas naudoja savo veiklai viešinti, verslui plėsti.

„**Verslo pusryčių**“ su meru dėka atsirado glaudesnis komunikavimas, bendradarbiavimas tarp verslo ir valdžios institucijų. Naujausios žinios apie planuojamus infrastruktūros gerinimo darbus ir kitus savivaldybės planus leidžia verslininkams efektyviau planuoti savo veiklą. „Verslo pusryčiai“ yra organizuojami pasirenkant konkrečią temą (pavyzdžiui, regioninių produktų gamybos ir prekybos sąlygos, **transporto įmonių aktualijos** ir pan.).

Trys moterys verslininkės buvo paskatintos dalyvauti banko SNORAS rengtame seminare „**Smulkaus ir vidutinio verslo galimybės taupiai ir efektyviai valdyti įmonę ekonominės krizės sąlygomis**“.

Smulkaus ir vidutinio verslo konsultantas Roger Rice iš Didžiosios Britanijos apsilankė 4 Rietavo savivaldybės įmonėse ir dalijosi patirtimi kaip padidinti veiklos efektyvumą ir plėsti veiklą, taip pat lankėsi Medingėnų bendruomenėje ir konsultavo strateginių kryptų nustatymo klausimais. Organizuoti susitikimai Rietavo moterų užimtumo centrui ir asociacija atnaujino veiklą.

2.6. Parama į naujas rinkas einančioms, ekonominius ryšius su užsienio šalimis plėtojančioms įmonėms, bendradarbiavimas su Ūkio ministerijos specialiaisiais, komercijos atašė, ambasadomis, LEPA ir kitomis institucijomis

Rietavo verslo informacijos centras bendradarbiaudamas su Telšių apskrities verslo inkubatoriumi ir siekdamas užsibrėžtų tikslų skatinti tarptautinį verslininkų bendradarbiavimą, organizavo **verslininkų iš Ukrainos vizitą**, kurio metu buvo apsilankyta keliose didesnėse Rietavo savivaldybės įmonėse, bei vienoje mokslo įstaigoje. Kita delegacija iš Ukrainos domėjosi kaimo bendruomenių veikla ir partnerystės galimybėmis ir perspektyvomis.

Siekiant padidinti Rietavo savivaldybės verslininkų galimybes rasti kuo daugiau potencialių partnerystės ir bendradarbiavimo ryšių buvo organizuojamos **kelionės į parodas** („Ką pasėsi 2008“, „Tautinio paveldo produktų, tradicinių amatų išsaugojimo, plėtojimo ir populiarinimo galimybės“, Kaziuko mugės Vilniuje ir Mažeikiuose), kur su verslininkų ir amatininkų produkcija susipažinti turėjo galimybę visi susidomėję. Verslininkai ir amatininkai dalyvavo konferencijose ir seminaruose, įgijo žinių ir užmezgė naujų kontaktų.

Apsilankius „Verslo žinių“ žurnalistams, **išspausdinti keturi straipsniai apie Rietavo savivaldybės verslininkus** - apie ūkininkes, ketinančias įkurti stiprius avininkystės ūkius, po šio straipsnio ūkininkės sulaukė susidomėjimo ir verslo pasiūlymų iš kito rajono ūkininkų bei perdirbėjų. Kitas straipsnis apie R. Židickio įmonę, sugebėjusią prisitaikyti prie krizinės situacijos ir net padidinti gamybos apimtis. Pasak įmonės savininko po straipsnio jis taip pat sulaukė didelio susidomėjimo, įvairių verslo pasiūlymų ir bendradarbiavimo galimybių. Trečiasis straipsnis buvo apie miškininkystę užsiimančią verslininką Karolį Preibį ir jo auginamą bei veisiamą elyną. Ketvirtajame straipsnyje aprašoma viena stambesnių Rietavo savivaldybės įmonių - „Sauslaukio statyba“ ir jų sėkminga veikla.

Išleidus **leidinį „Investuok Rietave“** jis buvo išsiųstas ministerijoms, atašė, LEPA, KEPA ir kitoms galinčioms susidomėti investavimu institucijoms. Elektroninė forma patalpinta Telšių apskrities, Rietavo savivaldybės, Lietuvos inovacijų centro ir Rietavo verslo informacijos centro internetiniuose puslapiuose.

2.7. Bendradarbiavimas su tikslinėmis grupėmis, bendruomenėmis, parama plėtojant amatus

Kaimo bendruomenių aktyvinimas

Viena iš prioritetinių verslo informacijos centro kryptų yra bendradarbiavimas su tikslinėmis grupėmis. Stiprinant ir aktyvinant kaimo bendruomenių veiklą Centras organizavo:

- Du **kaimo bendruomenių susitikimus su meru**, aptariant kaimo plėtros galimybes, tautinio paveldo produktų, tradicinių amatų išsaugojimo, plėtojimo ir populiarinimo galimybes;
- **Susitikimai** su Ukmergės ir Kretingos kaimo bendruomenėmis, priimta delegacija iš Ukrainos;
- **Informaciniai seminarai**: „Smulkaus verslo galimybės kaimiškoje vietovėje“, kurio metu Giliogiriškiams buvo pristatoma Centro veikla ir paslaugos, suteikta informacija apie smulkaus verslo pradžios teisinius bei finansavimo aspektus; „Verslo, valdžios ir ne pelno organizacijų bendradarbiavimo perspektyvos“, kurios metu aptartos bendradarbiavimo galimybės naujai steigiamoje vietos veiklos grupėje „Rietavo iniciatyvos“. Kaimo bendruomenėms ir kitoms tikslinėms grupėms buvo pristatytas leidinys apie sėkmingai įgyvendintą projektą „Pajūrio iniciatyvos“; turizmo ir regioninių produktų plėtojimas Rietavo savivaldybėje;
- **Konferencija**, kurios metu bendruomenėms pristatyti Vietos veiklos grupės „Rietavo iniciatyvos“ tikslai, prioritetai, galimybės ir perspektyvos;

- Bendruomenės aktyviai dalyvavo ir įvairiuose **verslumo skatinimo mokymuose**. Tai – „Verslo pradžia: situacijos tyrimas, galimybių įvertinimas“, kuriame dalyvavo Medingėnų bendruomenė; „Aplinkos apželdinimo ir tvarkymo pagrindai“ – seminaras Vatušių kaimo bendruomenei; „Tautinio paveldo produktų plėtros Rietavo savivaldybėje galimybių ir perspektyvos studijos parengimas“, kurio metu amatininkai, bendruomenių atstovai, vietos veiklos grupės nariai diskutavo apie tautinio paveldo produktų plėtros galimybes Rietavo savivaldybėje; kaimo bendruomenių atstovai norėdami sužinoti kaip gerinti savo socialinę ir ekonominę aplinką dalyvavo seminare „Kaip organizacijai išnaudoti konkurencinius pranašumus rinkoje“;
- **Verslumo stiprinimo mokymuose** kaimo bendruomenių, verslo atstovai įgijo projektų valdymo žinių ir įgūdžių seminare „Projektų valdymas“, seminare „Viešieji pirkimai“ buvo suteikta informacija apie viešųjų pirkimų vykdymo procedūras, įstatyminius reikalavimus, vyko mokymų ciklas „Rietavo savivaldybės kaimo vietovių konkurencingumo stiprinimas“, bei specialus seminaras Medingėnų bendruomenės verslumo formavimui įgyvendinant vietos plėtros strategiją 2007–2013 m.
- Nuolat bendruomenių vadovams buvo teikiamos **konsultacijos ir informacija** buhalterinės apskaitos, organizacijos vidaus valdymo ir kitais klausimais.

Verslo informacijos centras bendradarbiavo įgyvendinant **Vietos veiklos grupės „Pajūrio iniciatyvos“** bandomosios integruotos kaimo vietovių plėtros strategiją pagal Lietuvos 2004-2006 metų bendrojo programavimo dokumento (BPD) kaimo plėtros ir žuvininkystės prioritetą priemonės „LEADER+ pobūdžio priemonė“ veiklos srities „Bandomosios integruotos strategijos“ ir „Įgūdžių įgijimas“. Jos metu buvo parengti ir sėkmingai įgyvendinti 38 bendruomenių projektai. **Iš Klaipėdos rajono gautos 23 paraiškos**, iš kurių parama suteikta 20. Bendra projektų vertė – 269 828 Lt, iš kurių parama sudaro 205 622 Lt. Parama suteikta tokiems projektams kaip „*Moteryų ir jaunimo asmeninių bei socialinių kompetencijų vystymas sėkmingai veiklai visuomenėje*“, „*Vaistinių augalų, nutrijų auginimo ir bitininkystės verslų plėtros galimybės Dituvo kaime*“, „*bendruomenės informacinio centro kūrimas*“, „*Tvenkinio įrengimas eršketų auginimui*“. **Iš Rietavo savivaldybės taip pat gautos 23 paraiškos** iš kurių parama suteikta 18. Bendra projektų vertė 254 161 Lt, iš kurių parama sudaro 203 100 Lt. Parama suteikta tokiems verslumą skatinantiems projektams kaip „*Medingėnų moterų galių ir įgūdžių stiprinimas per informacines technologijas bei ryšių tinklo plėtrą*“, „*Tautinio paveldo produktų plėtros Rietavo savivaldybėje galimybių perspektyvos studijos parengimas*“, „*Kaimo turizmo vystymas Girėnų kaime*“. **Iš Varnių gauta viena paraiška**, projekto bendra vertė 17000 Lt, parama – 10 000 Lt. **Bendra projektų vertė – 540 989 Lt, iš kurių parama sudaro 418 722 Lt**, projektas „*Ekologinio, kultūros turizmo infrastruktūros kūrimas, reklama*“. Išsamesnė informacija 1 priede).

Jaunimo verslumo skatinimas

Centras 2008 metais skyrė ypatingai daug dėmesio skatinant jaunimo verslumą ir aktyvų bendradarbiavimą su įvairiomis organizacijomis ir institucijomis. Buvo organizuoti šie renginiai ir mokymai:

- **Informaciniai seminarai:** „Jaunimo galimybių mugė“, kurios metu jaunimas galėjo susipažinti su verslo informacijos centro veikla, o Centro darbuotojai su jaunimo organizacijų veikla ir ieškojo perspektyvių bendradarbiavimo galimybių; „Jaunimo ir verslo įmonių bendradarbiavimo galimybės“ – seminario metu su jaunimu buvo kalbama apie verslumo skatinimo priemones skirtingose savivaldybėse.
- **Verslo pradžios mokymai** jaunimui buvo organizuojami tokiomis temomis: „Verslaus jaunimo skatinimas“ - skirtas paauglių verslumui skatinti ir jų verslumo įgūdžiams formuoti; „Jaunimo projektų rengimo įgūdžių formavimas“, kurio metu paaugliai įgijo projektų rašymo pagrindų žinias. Vienas iš pradedantiesiems skirtų mokymų buvo seminaras „Jaunimo iniciatyvų stiprinimas“ – jo metu jaunimui papasakota apie projekto rengimą, supažindinta su reikalavimais, projekto vykdymu. Po šio seminario jaunimas pateikė paraišką pagal programą

„Veiklus jaunimas“ ir jų projektas gavo 26 461 Lt (7670 eurų) finansavimą projekto „Rietavo jaunimas – savo ateitį kuriame patys“ vykdymui.

Moterų verslumo įgūdžių formavimas ir stiprinimas

Moterys yra viena iš tikslinių grupių, kuriai Centras skiria nemažą dėmesį skatinant jų verslo įgūdžių stiprinimą, verslumo skatinimą. Per 2008 metus verslo informacinis centras moterims organizavo:

- Susitikimą su meru **bendradarbiavimo renginyje „Verslo pusryčiai“**, kurio metu meras moteris supažindino su projektų finansavimo galimybėmis;
- **Seminarus** „Verslių moterų galių stiprinimas“. Seminaro tikslas – išsiaiškinti poreikius, padėti nusistatyti grupės tikslus, prioritetus, pasiskirstyti pareigybėmis Rietavo moterų užimtumo centro narėms ir „Moterų galių stiprinimas“ su tarptautiniais konsultantais, kurio metu moterims buvo padedama nusistatyti tikslus, veiklos strategijas.
- **Verslumo stiprinimo mokymai** „Moterų verslo perspektyvos“. Seminare suteikta informacijos įmonės marketingo, įvaizdžio kūrimo ir kitos naudingos žinios.

2.8. Mokymų ir konsultacijų teikimo sistema, dalyviai ir jų skaičius, tendencijos

Konsultacijos teikiamos finansavimo galimybių, paramos, verslo pradžios, plėtojimo, buhalterinės apskaitos, darbų saugos ir kitais klausimais. Mokymai skirstyti į verslo pradžios ir verslo plėtros (pažengusiems). Kai kurie mokymai skirti tikslinėms grupėms. Per 2008 metus iš viso pravesta 16 mokymų seminarų ir suteikta 297 valandos konsultacijų (lentelė 11).

Poreikis šioms paslaugoms išlieka toks pat didelis kaip ir ankstesniais metais, todėl įvykdyta daugiau valandų nei buvo numatyta paslaugų verslui projekto plane.

Lentelė 10. Mokymų ir konsultacijų teikimas, dalyviai.

Nr.	Veikla	Val./Vnt.	Dalyviai			
			Vyrų	Moterų	Jaunimo	Iš viso
1.	Konsultacijos	297 val.	91	124	57	215
2.	Verslo pradžios	8 vnt.	72	141	43	213
	Mokymai	8 vnt.				

2.9. Kitos centro teikiamos paslaugos, mastas, tendencijos

Centras teikė mokamas paslaugas ūkio subjektams, ne pelno įstaigoms ir fiziniams asmenims. Intensyvėjant ES paramos įsisavinimui, didėja paraiškų pildymo bendruomenėms, verslo planų rengimo paslaugų paklausa.

2008-aisiais toliau buvo bendradarbiaujama su VVG „Pajūrio iniciatyvos“, kuri nuomojosi vieną Centro kabinetą, naudojasi kopijavimo, telefono ryšio paslaugomis.

Teikiamos biuro paslaugos Rietavo savivaldybės gyventojams (faksimilinio ryšio priemonės, kopijavimas, spausdinimas ir kita)

Teiktos spaudos konferencijų rengimo, orgtechnikos nuomos paslaugos.

2.10. Ryšiai su savivaldybe, seniūnijomis, apskrities viršininko administracija, verslo organizacijomis, mokslo institucijomis verslumo skatinimo klausimais, šio bendradarbiavimo formos, priemonės ir rezultatai

VšĮ Rietavo verslo informacijos centras 2008 metais sėkmingai bendradarbiavo su:

- ◆ **Savivaldybe**, dalyvaudamas bendruose renginiuose, parodose, skatindamas investicijas Rietave, rengdamas sklaidos renginius ir mokymus, pritraukdamas konsultantus iš kitų Lietuvos miestų. Per 2008 metus suorganizuoti 8 sėkmingi „Verslo pusryčių“ renginiai, kuriuose susitikta su tikslinėmis grupėmis – kaimo bendruomenėmis, moterų užimtumo centru, diskutuota Rietavo savivaldybės SVV plėtros studija, verslumo skatinimas jaunimo tarpe. Surengtas susitikimas su transportavimo ir pervežimo įmonių atstovais, nagrinėtas infrastruktūros gerinimo Drobstuose klausimas. Aptartos Rietavo savivaldybės verslo aktualijos – plėtros ir paramos galimybės, su tarptautiniais smulkaus ir vidutinio verslo konsultantais nagrinėtos galimybės pagerinti verslo padėtį kriziniu laikotarpiu. Šių susitikimų metu užmegztas glaudus bendradarbiavimo ryšys tarp valdžios ir verslo atstovų, jaunimo organizacijų.
- ◆ **Žemės ūkio, kultūros, švietimo ir sporto skyriais, kultūros centru, biblioteka, muziejumi**. Skatiname amatininkus atstovauti Rietavą respublikiniuose ir vietiniuose renginiuose, tokiuose kaip Kaziuko mugė, Mykolinių šventė, „Ką pasėsi...“. Ta proga Centras talkino organizuojant verslininkų bei amatininkų dalyvavimą parodose. Verslininkus informuojame apie savivaldybės teikiamos paramos gavimo galimybes. Bendradarbiaujant su muziejumi jų patalpose suorganizuoti sklaidos renginiai („Bandomosios integruotos VVG „Pajūrio iniciatyvos“ kaimo plėtros strategijos įgyvendinimo geroji patirtis“, konferencija „Vietos veiklos grupės „Rietavo iniciatyvos“ konsultavimasis su partneriais dėl LEADER strategijos prioritetų“). Žemės ūkio skyriaus vedėjas dalyvauja Vietos veiklos grupėje „Pajūrio iniciatyvos“.
- ◆ **Rietavo savivaldybės seniūnijomis** – seniūnai dalyvauja centro organizuojamuose renginiuose, seminaruose, mokymuose, visada yra kviečiami dalyvauti renginiuose su bendruomenėmis. Seniūnams elektroniniu paštu ir kitomis priemonėmis siunčiama aktuali informacija.
- ◆ **Telšių apskrities mokesčių inspekcijos Plungės skyriumi** - bendrai organizuoti sklaidos renginiai ir mokymai mokesčių klausimais, kurie labai reikalingi verslininkams bei pavieniams gyventojams, susiduriantiems su mokesčių mokėjimo bei formų pildymo klausimais bei sunkumais. Metų pradžioje įvyko seminaras dėl naujovių, susijusių su PVM sąskaitomis faktūromis ir mokesčių deklaracijų pildymo bei elektroninio deklaravimo seminaras.
- ◆ **Darbo birža** - rengiami bendri seminarai, teikiamos konsultacijos norintiems pradėti verslą, nuolat teikiama aktuali informacija. Centro direktorė įtraukta į vietinių užimtumo iniciatyvų komisiją.

2.11. Dalyvavimas savivaldybės Smulkaus verslo skatinimo fondo veikloje, galimybė daryti įtaką nustatant paramos verslui formos ir fondo lėšų panaudojimą, parama verslininkams pasinaudoti šio fondo lėšomis

Skatindami smulkų ir vidutinį verslą Rietavo savivaldybėje, Centro direktorė aktyviai dalyvauja SVV fondų paskirstymo komisijoje. Centras aktyviai informuoja verslininkus apie galimybę pasinaudoti šio fondo parama.

Rietavo verslo informacijos centro pagalba iš Rietavo savivaldybės SVV fondo 11 437,00 Lt paramą gavo 14 verslininkų.

Lentelė 11. Savivaldybės verslams skirta SVV fondo suma

Rietavo savivaldybė		
Metai	SVV skatinimui panaudota lėšų suma (tūkst. litų)	Kokios priemonės remiamos iš SVV skatinimo fondo?
2006	9,6	SVV plėtros skatinimas, banko palūkanų dengimas, naujų darbo vietų steigimas, verslininkų mokymo rėmimas ir kt.
2007	13,2	SVV plėtros skatinimas, banko palūkanų dengimas, naujų darbo vietų steigimas ir kt.
2008	11,4	SVV plėtros skatinimas, banko palūkanų dengimas, naujų darbo vietų steigimas ir kt.
2009 (planas)	11,0	SVV plėtros skatinimas, banko palūkanų dengimas, naujai įregistruotų įmonių registravimo išlaidų iš dalies kompensavimui, investicinių išlaidų kompensavimui ir kt.

Lentelė 12. Parama, skirta smulkaus ir vidutinio verslo skatinimui 2006 – 2008 m.

2006 m.	Sirta parama	2007 m.	Sirta parama	2008 m.	Sirta parama
Skirtos lėšos		Skirtos lėšos		Skirtos lėšos	
Skirta SVV	10.291,96 Lt	Skirta SVV	13626,49 Lt	Skirta SVV	11437,00 Lt
ŽŪ rėmimui	12.000,00 Lt	ŽŪ rėmimui	11600,00 Lt	ŽŪ rėmimui	11035,50 Lt
Viso:	22.291,96 Lt	Viso:	25226,49	Viso:	22472,50 Lt
		Nepanaudotos	667,84 Lt	Nepanaudotos	195,42 Lt
Panaudotos lėšos		Panaudotos lėšos		Panaudotos lėšos	
Verslo centrui	1.500,00 Lt.	Verslo centrui	3182,00 Lt	Verslo centrui	4000,00 Lt
Verslininkai	8.165,55 Lt	Verslininkai	9975,00 Lt	Verslininkai	11437,00 Lt
(10)		(11)		(14)	
Žemės ūkis (84)	12.000,00 Lt	Žemės ūkis	11401,65 Lt	Žemės ūkis (24)	11035,50 Lt
		(50)			
Viso:	21.665,55 Lt	Viso:	24558,65 Lt	Viso:	26472,25 Lt

Smulkus ir vidutinis verslas skatinamas iš Rietavo savivaldybės smulkaus ir vidutinio verslo fondo. Skatinamos veiklos rūšis nustato pati savivaldybė, atsižvelgdama į regiono specifiką. Pagrindinės skatinamos veiklos – gamyba ir paslaugų teikimas. Pagrindinės lėšų panaudojimo kryptys 2008 metais buvo numatytos tokios pačios, kaip ir ankstesniais metais, ypatingą dėmesį skiriant verslo plėtrą skatinančioms priemonėms – konferencijų, mugių organizavimui, verslininkų išvykoms verslo misijų tikslais, informacijos apie verslą sklaidai.

3. Veikla susijusi su ES struktūrinių ir kitų fondų finansuojamų projektų vykdymu ir jų rezultatai

3.1. Projektai, finansavimas, pagrindinės projektų veiklos, rezultatai ir įtaka verslumo skatinimui savivaldybėje

Projektas „Rietavo savivaldybės smulkaus ir vidutinio verslo įmonių konkurencingumo didinimas“ pradėtas vykdyti 2007 02 baigtas 2008 04 pagal BPD 3.2. priemonę „Verslo aplinkos gerinimas“ įgyvendintas projektas „Rietavo savivaldybės smulkaus ir vidutinio verslo įmonių konkurencingumo didinimas“.

Projekto vertė: 256 136,00 Lt, iš kurių ES parama – 243 329,00 Lt, Rietavo savivaldybės administracijos įnašas – 12 807,00 Lt.

Atsižvelgus į apklaustų verslininkų išsakytus poreikius, Rietavo verslo informacijos centras numatė ir organizavo mokymus vadovams, vadybininkams ir finansininkams. Mokymus vedė aukštos kvalifikacijos specialistai – praktikai, kurie, pasak mokymų dalyvių, medžiagą ir savo kalbą pritaikė susirinkusios auditorijos poreikiams, privertė į daugelį dalykų pažvelgti kitaip. Dalyviai pripažino, kad projektas suteikė unikalią galimybę nemokamai ir niekur toli nevažiuojant išgirsti profesionalų nuomonę bei gauti patarimų, konsultacijų. Lektoriai savo ruožtu džiaugėsi, kad Rietavo verslininkai žingeidūs, aktyviai ir nuoširdžiai dalyvauja diskusijose.

Temos buvo visos labai aktualios ir savalaikės, bet buvo temų, kurios ypač sudomino dalyvius: viešieji pirkimai, verslo etika, banketų organizavimas, apskaitos standartai, verslo planų rengimas. **Mokymuose iš viso dalyvavo 120 asmenų iš 40 verslo subjektų ir 18 projekto partnerio įstaigų.** Tikimasi, kad šie mokymai pakels verslininkų bei darbuotojų kompetenciją, skatins jų motyvaciją kokybiškam darbui. Už išklausus seminarus dalyviams išduoti pažymėjimai.

Projekto „**Rietavo savivaldybės smulkaus ir vidutinio verslo įmonių konkurencingumo didinimas**“ dėka siekiama pagerinti verslo aplinką, kuriant paslaugų verslui struktūrą, gerinant jų kokybę, užtikrinant galimybes naudotis paslaugomis bei jų prieinamumą plėtojant verslo infrastruktūrą. Tuo tikslu buvo vykdoma dar viena projekto veikla – konsultacijos. Projekto metu iš viso buvo suteikta **24 valandos nemokamų konsultacijų** teisės, paraškų rašymo, verslo finansavimo, inovacijų diegimo klausimais.

Parengta **Rietavo savivaldybės smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros galimybių studija**, kurios tikslas – įvertinus esamą smulkaus ir vidutinio verslo situaciją, sukaupę šalies ir savivaldybės smulkaus ir vidutinio verslo skatinimo patirtį, nustatyti smulkaus ir vidutinio verslo skatinimo gaires ateinančiam kelerių metų laikotarpiui.

Vykdam projektus, finansuojamus iš ES SF nuolat teiktos konsultacijos, organizuojami sklaidos renginiai, kurių metu verslo įmonės turėto galimybę gauti informacijos apie galimą ES SF paramą. Rietavo verslo informacijos centro internetinėje svetainėje www.rietavovic.lt pateikiamos nuorodos į ES struktūrinės paramos puslapį www.esparama.lt, Lietuvos verslo paramos agentūros internetinį puslapį www.lvpa.lt, Lietuvos ekonominės plėtros agentūros internetinė svetainė www.lepa.lt ir kitos naudingos nuorodos.

4. Kita veikla

4.1. Veiklos viešinimas žiniasklaidoje, internete, kitomis viešųjų ryšių formomis. Viešųjų ryšių sistema ir įtaka centro veiklai

Per 2008 metus buvo išspausdinta:

- **26 straipsniai, skelbimai** vietos spaudoje „Plungės žiniose“ ir „Žemaityje“;
- **3 informacinis straipsniai** apie Rietavo savivaldybės verslus ir Centro pagalbą dienraštyje „Verslo žinios“;
- Informacija nuolatos skelbiama Centro patalpose pakabintame **informaciniame stende**, kuriame pateikiama informacija apie paslaugas, renginius;
- Rietavo savivaldybės ir Rietavo verslo informacijos centro **interneto svetainėse** www.rietavas.lt ir www.rietavovic.lt;
- **elektroniniu paštu** siunčiamose naujienose;
- **renginių, parodų metu** (LITEXPO parodų centre, „Ką pasėsi“, Mykolinių, Kaziuko mugių metu ir pan.);
- **lankstinukuose.**

4.2. Praėjusio ataskaitinio laikotarpio dalininkų ir centro tarybos narių susirinkimų metu išsakytų pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimas

Atsižvelgiant į dalininkų pasiūlymus ir pastabas Rietavo verslo informacijos centras:

- atskyrė ir kitais projektais nedubliavo paslaugų verslui projekto veiklą;

- ataskaitose aiškiai išskyrė internetinės svetainės lankytojų skaičių (bendrą skaičių ir unikalių lankytojų);
- dažniau atnaujina svetainės naujienas;

4.3. Metiniame 2008 m. veiklos plane numatytų priemonių nevykdymo priežastys

Igyvendinant veiklos planą keitėsi kai kurių renginių temos, nes buvo atsižvelgiama į susidariusią situaciją ir tikslinių grupių poreikius. Derinant datas kai kurie renginiai buvo perkelti iš pirmo į antrą ketvirtį.

4.4. Parengta (sukaupta) dalomoji metodinė medžiaga, sukaupotos duomenų bazės verslo atstovams aktualiausiais klausimais

2008 metais Centras išleido intensyvesnės veiklos mėnesių informacinius lankstinukus, ruošė medžiagą informaciniam stendui, esančiam Centro patalpose. ES paramą gavusio projekto metu įsigyti „Verslo žinių“ leidžiami žinynai marketingo, personalo valdymo, strateginio planavimo, sutarčių teisės, darbo teisės, informacinių technologijų, projektų valdymo klausimais. Įsigytas raštvedybos žinynas. Sukaupta medžiaga naudojama teikiant informaciją, konsultuojant verslininkus, rengiant mokymus, informacinius renginius.

Parengta dalomoji medžiaga jaunimo verslumo ugdymo, projektų rengimo įgūdžių formavimo, verslo pradžios, aplinkos tvarkymo ir apželdinimo, tautinio paveldo produktų plėtos, konkurencinių pranašumų išnaudojimo temomis pradedantiesiems ir informacinių technologijų, projektų valdymo, viešųjų pirkimų, moterų galių ir verslo perspektyvų, finansavimo galimybių, bendruomenės konkurencingumo stiprinimo temomis pažengusiems.

4.5. Vykdytos priemonės ir projektai, kurie nebuvo numatyti metiniame veiklos plane ir jų rezultatai

Plane 2008 metams nebuvo numatytas projektas leidinys „Investuok Rietave“. Projekto vertė: 79 384 Lt, iš kurių 59 538 Lt gauti iš Ūkio ministerijos, 10 000 Lt gauta iš Rietavo savivaldybės ir 9 846 Lt iš Centro.

Surinkta iš paruošta informacinė ir vaizdinė medžiaga apie 23 galimus investuoti objektus Rietavo savivaldybėje. Leidinys išplatintas Lietuvos ir užsienio organizacijoms ir institucijoms, kurioms aktualus investavimo klausimas.

4.6. Sąmatos vykdymo analizė, pajamų - išlaidų struktūros pokyčiai

Lentelė 13. Pajamų – išlaidų analizė. 2006 - 2008 m.

Nr.	Pajamos	2006	2007	2008
1.	LR Ūkio ministerija	85000	90000	90000
2.	Rietavo sav. administracija	10000	40000	40000
3.	Kiti projektai	111081	137833	165034
4.	Uždirtbos lėšos	30763	46571	77012
	Viso	236844	314404	372046
Nr.	Išlaidos	2006	2007	2008
1.	Darbo užmokestis	55454	84181	79265
2.	Socialinio draudimo įmokos, mokamos darbdavio, ir įmokos į garantinį fondą	17210	25841	24559
3.	Įmokos į garantinį fondą		167	130
4.	Patalpų išlaikymas (kom. Pasl.)	153	255	275
5.	Elektros energija	1653	1747	1901
6.	Ryšiai	7293	7551	7433
7.	Atsargos (toneriai, kanceliarinės, patalpų	5253	7668	11845

	priež. Priem., tual. Pop. Ir kt.)			
8.	Spaudiniai, literatūra	4145	1780	1978
9.	Transportas (degalai, remontas, draudimas)	8484	12130	9312
10.	Transporto nuoma (lizingas)		348,58	8288
11.	Konsultantų paslaugos, autorinės, pagal proj, pagal pasl. Sut.)	3283	11510	104284
12.	Paslaugos prekės (viešinimo reklamos)	23693	66062	77712
18.	Reprezentacinės išlaidos (vanduo, knygos ir t.t)	2564	11435	7558
13.	Banko paslaugos		331	415
14.	Komandiruočių išlaidos	2762	2878	3897
14.	Ilgalaikio materialaus turto įsigijimas	74837	43673	
15.	Ilgalaikio nematerialaus turto įsigijimas	6499	21050	22184
13.	Nusidėvėjimas			
14.	Ilgalaikio materialaus turto amortizacija		8521	37093
15.	Ilgalaikio nematerialaus turto amortizacija		459	18115
16.	Patalpų remontas	11352		
	Viso:	232123	307588	416244

5. Baigiamoji dalis

5.1. Ataskaitiniais metais pradėtos teikti naujos paslaugos ir rezultatai

2008 metais Centras teikė šias naujas paslaugas:

- Spaudos konferencijų organizavimas
- Projektų administravimo paslaugos
- Internetinių mikrosvetainių administravimas

Suintensyvėjo naudojimas šiomis paslaugomis:

- Įmonės, organizacijos steigimo dokumentų rengimas, keitimas;
- Paraiškų rengimas;
- Lankstinukų leidybą
- Projektoriaus nuoma
- Salės nuoma
- Verslo planų rengimas

5.2. Atliktos apklausos, paslaugų poreikio tyrimai ir jų rezultatai

Du kartus per 2008 metus buvo atliktos verslininkų apklausos, kurių metu paaiškėjo, kad Rietavo smulkaus ir vidutinio verslo atstovams trūksta žinių ir kompetencijų tokiose srityse kaip:

- verslo strategijos formavimas/planavimas,
- finansų valdymas,
- informacijos apie paramos gavimą
- trūksta žinių šiose srityse: apskaitos vedimo, verslo valdymo, mokesčių, raštvedybos tvarkymo, teisės, inovacijų diegimo klausimais,
- prekyba ir eksportas,
- darbų sauga,
- darbuotojų kvalifikacijos kėlimas.

SVV subjektai pageidauja:

- kad informacija, konsultacijos būtų nemokamos (30 proc. respondentų);
- patalpų nuomos, lengvatinėmis sąlygomis (60 proc. respondentų);
- profesionalių patarimų, konsultacijų (50 proc. respondentų);
- verslo pavydžių vykstant į įmones (išvažiuojamųjų) (60 proc. respondentų).

5.3. Esamos problemos ir pasiūlymai dėl centro veiklos plėtros ir sąlygos, kuriomis tai galima įgyvendinti.

Didėjant Centro veiklos įvairovei bei Centro siūlomų paslaugų paklausai, ypač dėl susidariusios sunkios ekonominės situacijos, didėja darbuotojų darbo krūvis. Kadangi Centras pagrįdė vykdo projektinę veiklą, didelę laiko dalį užima tarpinių, papildomų ir galutinių ataskaitų rengimas, veiklų viešinimo informacijos rengimas spaudai, interneto portalui, dėl to nukenčia tiesioginis bendravimas su verslininkais, kitomis tikslinėmis grupėmis. Norint visiškai išnaudoti atsirandančias galimybes Centrai reikalingi kvalifikuoti specifinių žinių turintys kaimo plėtros specialistai.

Uždarius SVVPA Centro darbuotojai nebeturi galimybės tobulinti įgūdžius mokymuose, susitikti su kitų Centrų darbuotojais, dalintis su jais patirtimi. Centras neturi pakankamai finansinių išteklių, kad galėtų išleisti darbuotojus į mokamus kvalifikacijos kėlimo seminarus.

Direktorė

Laima Dockevičienė

PRIEDAS 1.

	Projektą pateikė	Projektas	Pastabos
Rietavo savivaldybė	Tverų bendruomenė	„Kultūra kaimui“	Įsigyti muzikos instrumentai
		„Gamtos ir kultūros apsaugos sąmoningumo didinimas per fotografijos meną“	Organizuotas foto konkursas, kuriuo skatinta nuotraukose užfiksuoti kultūros ir gamtos paminklus
		„Bendruomenės susibūrimo vietos lauke įrengimas“	Įrengta mobili estrada bendruomenės koncertams, šventėms
		„Dviračiai – kaip turizmo, bendravimo, auklėjimo ir bendruomenės telkimo priemonė“	Įsigyta 10 vnt. dviračių, kuriais skatinamas vietos turizmas ir aktyvus jaunimo poilsis
		„Heraldika – priemonė Tverų bendruomenės aktyvumui skatinti, didinti sąmoningumą“	Sukurtas ir patvirtintas miestelio herbas
	„Mūsų Labardžiai“	„Vaidiname – bendraujame – mokomės“	Atgaivinta sena tradicija kaime turėti savo teatro grupę, pastatytas spektaklis
		„Bendraukime ir kurkime simboliką patys“	Sukurtas kaimo simbolis ir išsiuvinėta kaimo vėliava, pagamintos gairės
		„Sporto aikštyno kūrimas“	Pastatyti krepšinio stovai, tinklinio stulpai, kiti sporto įrengimai
		„Gera gyventi mūsų Labardžiuose“	Įsigytas projektorius, ekranas, kopijavimo aparatas, kompiuterio, fotoaparatas
	Liolių bendruomenė	„Sveiki atvykę, Jūs visada čia laukiami“	Suremontuotos patalpos bendruomenės susirinkimams
	Giliogirio bendruomenė	„Žiniasklaida kaimui“	Įsigytas kompiuteris ir spausdintuvas, suburtas jaunimas laikraščio „Giliogirio žinios“ medžiagos rinkimui ir redagavimui bei platinimui
	Medingėnų bendruomenė	„Medingėnų moterų galių ir įgūdžių stiprinimas per informacines technologijas bei ryšių tinklo plėtrą“	Organizuoti kompiuterinio raštingumo ir anglų kalbos mokymai, išvyka į Babrungo bendruomenę Plungės rajone įgyti žinių apie žolininkystės verslo galimybes
		„Medingėnų folkloro ansamblio stiprinimas kaimo turizmo atrakcijų plėtrai“	Įsigyta muzikos instrumentų, surinktos ir surašytos naujos dainos, parengta nauja ansamblio programa
	Vatušių bendruomenė	„Tautinio paveldo produktų plėtros Rietavo savivaldybėje galimybių perspektyvos studijos parengimas“	Kartu su Lietuvos žemės ūkio universiteto specialistais parengta tautinio paveldo produktų plėtros Rietavo savivaldybėje galimybių studija ir išleistas informacinis lankstinukas
		„Vatušių kaimo patrauklumo didinimas gyvenimui ir investicijoms per verslumo plėtrą“	Įsigyti treniruokliai, organizuoti aplinkos tvarkymo ir apželdinimo mokymai bei verslo pradžios seminarai
	Pelaičių bendruomenė	„Burkimės draugėn“	Organizuota kelionė į Kauno ir Druskininkų rajonus, kur buvo susitikta su tų vietovių bendruomenėmis

	Medžiotojų ir žvejų klubas „Stumbras“	„Gamtos klasė Girėnų kaime“	Pastatytas bokštelis, kuriame iškabinta informacija apie vietovėje esančius gyvūnus, sudarytos sąlygos stebėti gamtą, skatinama saugoti ir prižiūrėti aplinką
	Algirdas Mickus	„Kaimo turizmo vystymas Girėnų kaime“	Pradėtos įrenginėti patalpos kaimo turizmo veiklai vykdyti
Klaipėdos rajonas	Lapių bendruomenė	„Aplinkos tvarkymas – socialinė kaita visuomenėje“	Sutvarkyta kaimo aplinka
		„Septynių kaimų praeitis ir dabartis“	Surinkti duomenys ir išleista brošiūra apie Lapių, Rudaičių, Pikteikių, Utrių, Greičiūnų ir Pažvelskio kaimų praeitį ir dabartį
		„Iniciatyvus jaunimas – kaimo ateitis“	Renginiams organizuoti ir jaunimo užimtumui didinti įsigyta garso aparatūra
	Jakų bendruomenė	„Jakų bendruomenės parko gamtinio ir kultūrinio identiteto puoselėjimas bendruomenės poreikių tenkinimui“	Pagražintas Jakų gyvenvietės parkas
		„Mobili ir saugi aplinka bendruomenės poreikių tenkinimui“	Sutvarkyta žaidimų aikštelė vaikams
	Dauparų bendruomenė	„Moterų ir jaunimo asmeninių bei socialinių kompetencijų vystymas sėkmingai veiklai visuomenėje“	Įsigyta kompiuterinė technika, kopijavimo aparatas, fotoaparatas, organizuoti kompiuterinio raštingumo kursai
	Agluonėlių seniūnijos bendruomenė	„Kultūros turizmo infrastruktūros kūrimas Agluonėlių apylinkėse, panaudojant Mažosios Lietuvos kultūros paveldą“	Pastatyti informaciniai stendai informuojantys turistus apie lankytinas vietas
	Dituvos bendruomenė	„Vaistinių augalų, nutrijų auginimo ir bitininkystės verslų plėtros galimybės Dituvos kaime“	Mokytasi apie tradicinius ir alternatyvius verslus, organizuotos išvykos į kitas bendruomenes
	Kretingalės bendruomenė	„Senusiosios lietuvių liaudies tradicijos – šimtmečių istorija“	Domėtasi lietuvių tradicijomis ir jų išsaugojimu
		„Tėvų ir vaikų poilsio vietos lauke įrengimas“	Įrengta žaidimų aikštelė vaikams
	Šernų ir Ketvergių kaimų bendruomenė	„Šernų ir Ketvergių kaimų bendruomenės internetinio puslapio sukūrimas ir bendruomenės būrimasis“	Skatintas bendruomeniškumas ir pilietiškumas bendruomenės narių tarpe organizuojant paskaitą – diskusiją su Leonidu Donskiu ir sukuriant Šernų – ketvergių seniūnijos bendruomenės interneto svetainę
		„Šernų ir Ketvergių poilsio zonoje esančio parkelio, pakelių ir sporto aikštyno gražinimas“	Rūpinamasi gyvenvietės tvarka ir žmonių saugumu: pjaunamos parko pievos ir pakelės
	Lankupių bendruomenė	„Lankupių kaimo bendruomenės centras – atviras bendruomeniškumui, kultūrai ir tradicijoms“	Pakeistas bendruomenės patalpų stogas, organizuotas seminaras, medžio drožinių paroda
	Endriejavo bendruomenė	„Bendruomenės informacinio centro kūrimas“	Sutvarkyta bendruomenės susirinkimų vieta
		„Mokymasis saugoti ir pritaikyti poilsiui Kapstato ežero pakrantes“	Tvarkytos Kapstato ežero pakrantes
	Judrėnų Stepono Dariaus bendruomenė	„Lituanikos skrydžio atspindžiai lakūno Stepono Dariaus gimtinėje“	Organizuota „Lituanikos“ skrydžio per Atlantą 75-erių metų jubiliejaus šventė, buvo sukurta ir pastatyta medžio

	Sporto klubas „Priekulės žirgai“	„Žmogus ir žirgas“	skulptūra Išigytas kliūčių kompleksas, surengtos varžybos
	Marijus Šunokas	„Noriu gyventi ir dirbti gimtajame kaime“	Gerinta gyvenimo kokybė kaime išgręžiant vandens gręžinį
	Raimonda Damulienė	„Tvenkinio įrengimas eršketų auginimui“	Iškastas ir įžuvinimui parengtas tvenkinys
Varnių seniūnija	Didžiojo Palūksčio bendruomenė	„Ekologinio, kultūros turizmo infrastruktūros kūrimas, reklama“	Išleistas lankstinukas apie Didžiojo Palūksčio kaimą, sutelkti bendruomenės nariai poilsiavietės tvarkymui ir įrengimui patogiam naudojimui